

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ ГОДИШЕН ОТЧЕТ ЗА 2017 Г.

*От нас зависи да бъдем равноправни с
другите европейски народи.*

В. Левски

Съдържание

**1. СЪБРАНИЕ НА АКАДЕМИЦИТЕ И ЧЛЕН-
КОРЕСПОНДЕНТИТЕ НА БАН**

2. ВОДЕЩ НАУЧЕН ЦЕНТЪР

4. ЕКСПЕРТЕН ПОТЕНЦИАЛ

5. НАЦИОНАЛЕН ДУХОВЕН ЦЕНТЪР

6. ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ

7. ИЗВОДИ

Президентът Румен Радев и председателят на БАН акад. Юлиан Ревалски връчиха наградите в конкурса за млади учени „Проф. Марин Дринов” и за най-млади учени „Акад. Иван Евстратиев Гешов” в Деня на народните будители.

На тържествена церемония, в рамките на тържественото събрание по случай 148-ата годишнина на БАН, бяха отличени 11 проекта на млади учени по завършилата съвместна програма за периода 2016 - 2017 г. Наградите връчиха министър Красимир Вълчев и председателят на БАН акад. Юлиан Ревалски.

Петима учени от получиха награди за наука „Питагор” за 2017 г., присъдени от Министерството на образованието и науката за техния съществен принос за развитието на науката.

- ❖ **Голямата награда „Питагор“** в категорията за **млад учен** беше присъдена на д-р ас. Кирил Христов от ИЯИЯЕ.
- ❖ В категорията за **утвърден учен** в областта на здравето и медицинските науки награда „Питагор“ беше присъдена на доц. д-р Андрей Чорбанов от ИМиБ „Акад. Стефан Ангелов“.
- ❖ Екип от ИМех с р-л проф. д-р Костадинов беше отличен в категорията за научен колектив с успешна експлоатация и комерсиализация на научните резултати.
- ❖ Журито присъди и поощрителна награда за **млад учен** в областта на социалните и хуманитарните науки на гл. ас. д-р Благовеста Николова от ИИОЗ.
- ❖ Награда „Питагор“ в категорията за **фирма с най-много инвестиции** в научно-изследователска и развойна дейност получи инж. д-р Александър Долашки, главен асистент в ИОХЦФ.

Еврокомисарят по цифрова икономика и общество Мария Габриел посети ИИКТ и се запозна с възможностите на българския суперкомпютър Авитохол, който е най-мощният изчислителен ресурс в региона на Югоизточна Европа.

На официална церемония в Националния археологически музей, председателят на БАН акад. Юлиан Ревалски награди германската фондация „Александър фон Хумболт“ с плакет на БАН „Марин Дринов“ по повод 25-годишнината от основаването на Хумболтовия съюз в България и за изключителен принос на германската фондация в подпомагането на научното израстване на български учени. Отличието беше прието от Ено Ауфдерхайде, генерален секретар на Фондацията.

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

През ноември 2017 г., във връзка с Българското председателство на Съвета на ЕС през първата половина на 2018 г., Академията беше домакин на заседание на Бюрото и на Консултативния научен съвет на европейските академии (EASAC). Представителите на Академиите – членки на Съвета, представиха дейността си в три основни програми – енергия, околна среда и биологически науки.

В началото на 2017 г., новоизбраното Ръководство на Академията стартира кампанията „БАН представя своите институти“. При откриването ѝ председателят на БАН акад. Ревалски обяви, че целта на кампанията е да бъдат показани научните постижения и наличната модерна и обновена апаратура на звената на БАН.

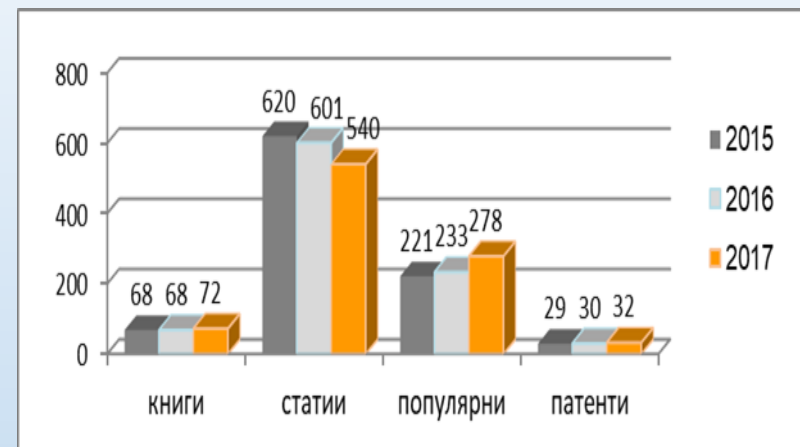
УЧИ-БАН

- Стартира програма „Малки учебно-изследователски общности“, чиято цел е да се формират групи (2-3 ученика и р-л – техен учител) за разработване на проект за участие в научните сесии на УЧИ-БАН.
- В ученическата сесия на УЧИ-БАН се включи Институтът по роботика, който активно работи с млади хора от професионалната гимназия по КТС в гр. Правец. Всички представени проекти в област Роботика бяха на добро научно ниво.
- УЧИ-БАН стана партньор на Десетото издание на **Панаира на науката и иновациите (Innofair)**, в който могат да се включат ученици и младежи между 14 и 20 години с проекти в сферата на природните, инженерните, социалните и медицинските науки, както и ИКТ и математика. **Две от трите най-престижни награди (участие в Intel ISEF) са за ученици от УЧИ-БАН Звездин Бесарабов и Иван Иванов.**

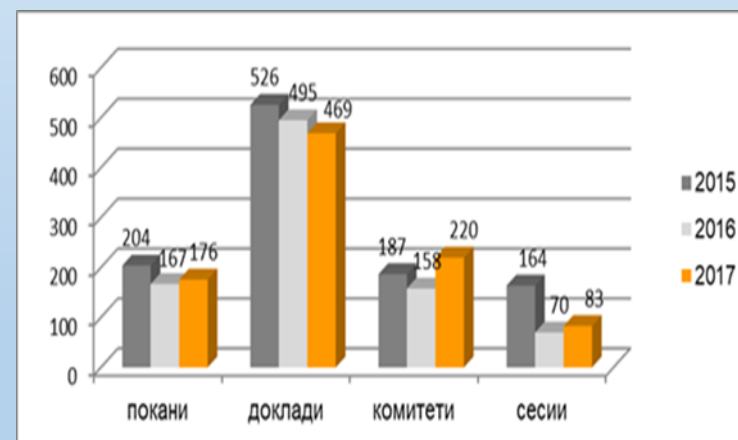

СЪБРАНИЕ НА АКАДЕМИЦИТЕ И ЧЛЕН-КОРЕСПОНДЕНТИТЕ НА БАН

- **Публикационна дейност.** Наблюдава се стабилно високо ниво на общия брой публикации и патенти през последните 3 години.

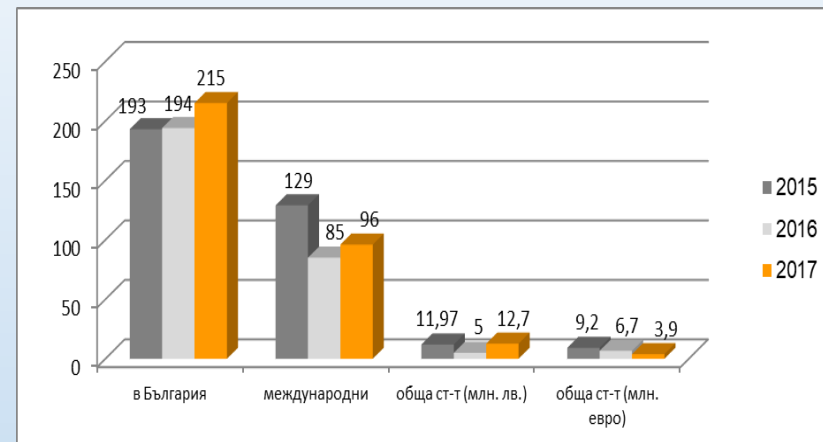
Участия в научни форуми. Аналогично на публикационната дейност, участията в научни форуми имат значителна роля в дейността на САЧК.

СЪБРАНИЕ НА АКАДЕМИЦИТЕ И ЧЛЕН-КОРЕСПОНДЕНТИТЕ НА БАН

Изследователски проекти.

Отчита се тенденция към увеличение на броя на проектите, финансирани от български организации, а също и на броя на международните проекти спрямо 2016 г.

Педагогическа дейност.

Наблюдава се положителна тенденция към увеличаване на докторантите, което в условията на намаляващия брой млади хора, желаещи да се занимават с наука у нас, дава основание за известен ОПТИМИЗЪМ.

СЪБРАНИЕ НА АКАДЕМИЦИТЕ И ЧЛЕН-КОРЕСПОНДЕНТИТЕ НА БАН

Признания получиха акад. **Ив. Иванов** с награда „**Изобретател на годината**“ от Патентното ведомство на РБългария; акад. **Б. Тенчов** и чл.-кор. **Д. Тончева** с **почетни знаци на Медицинския университет**. През 2017 т.нар. „Медицински Оскари“ за постижения в областта на медицинската наука и практика бяха връчени като с най-високото отличие „**За цялостен принос в развитието на медицината**“ бе удостоен акад. **Богдан Петрунов**, а в категорията за „**Иновативни постижения в медицината**“ чл.-кор. **Григор Горчев** за развитие на роботизираната хирургия в България. Акад. **Николай Попов** беше удостоен с орден „**Св. Св. Кирил и Методий**“ 1-ва степен. С награди бяха удостоени и акад. **В. Гюзелев** (международна награда „**Евтимий, патриарх Търновски**“), акад. **Д. Дамянов** и чл.-кор. **В. Николов** с **Почетния знак „Златен век**“ на огърлие.

СЪБРАНИЕ НА АКАДЕМИЦИТЕ И ЧЛЕН-КОРЕСПОНДЕНТИТЕ НА БАН

Акад. Л. Стайков получи награда за цялостно творчество на Филмовата академия за 2017 и носител на званието „Следовник на народните будители за изкуство“, а акад. В. Казанджиев - специална награда на София за изключителни постижения и принос в националната култура, акад. Св. Русев - награда на Фондация „Лорд Тейлър“ .

С цялостната си дейност през 2017 г. членовете на САЧК показаха, че са работили „в интерес на развитието на БАН, науката, духовността, културата, икономиката и обществото“, както е записано в Правилника за дейността на САЧК, за постигане на общата цел – напредъка на обществото ни по пътя на научния прогрес и духовното израстване.

Публикации

- От индексираните статии на БАН за 2017 г. над **1/3** са публикувани в списания от **най-високата** Q1 категория. Това показва, че БАН е значително над средното световното ниво по този показател – **1/4** от световната научна продукция е в първата четвърт (Q1) в ранг листата на специализираните списания.
- Съгласно *Web of Science* за 2017г. **h-индексът** на Българската академия на науките е **180**, а за цялата страна е **225**.
- За 2017 г. **13** публикации от институти на БАН попадат в категорията най-много цитирани статии в първия **1%** според световната база данни *Web of Science*, а **23** оглавяват ранг листата в съответната научна област.

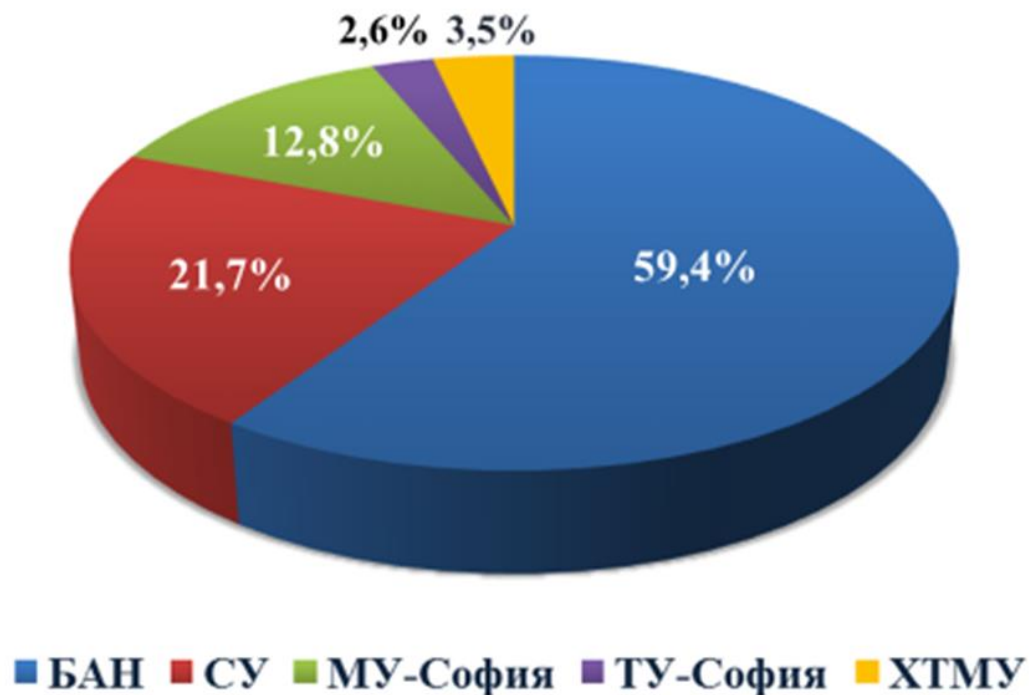
Статии в списания според Web of Science оглавяващи ранг листата
в съответната научна област за 2017г.
общо **23**

1. Институт по механика- **3**
2. Институт по физика на твърдото тяло – **3**
3. Институт по електроника – **2**
4. Институт по минералогия и кристалография – **1**
5. Институт по обща и неорганична химия - **3**
6. И-т по органична химия с център по фитохимия - **3**
7. Институт по физикохимия – **4**
8. Институт по невробиология - **1**
8. И-т по биоразнообразие и екосистемни изследвания – **1**
9. Геологически институт – **1**
10. Институт по астрономия – **1 Nature**

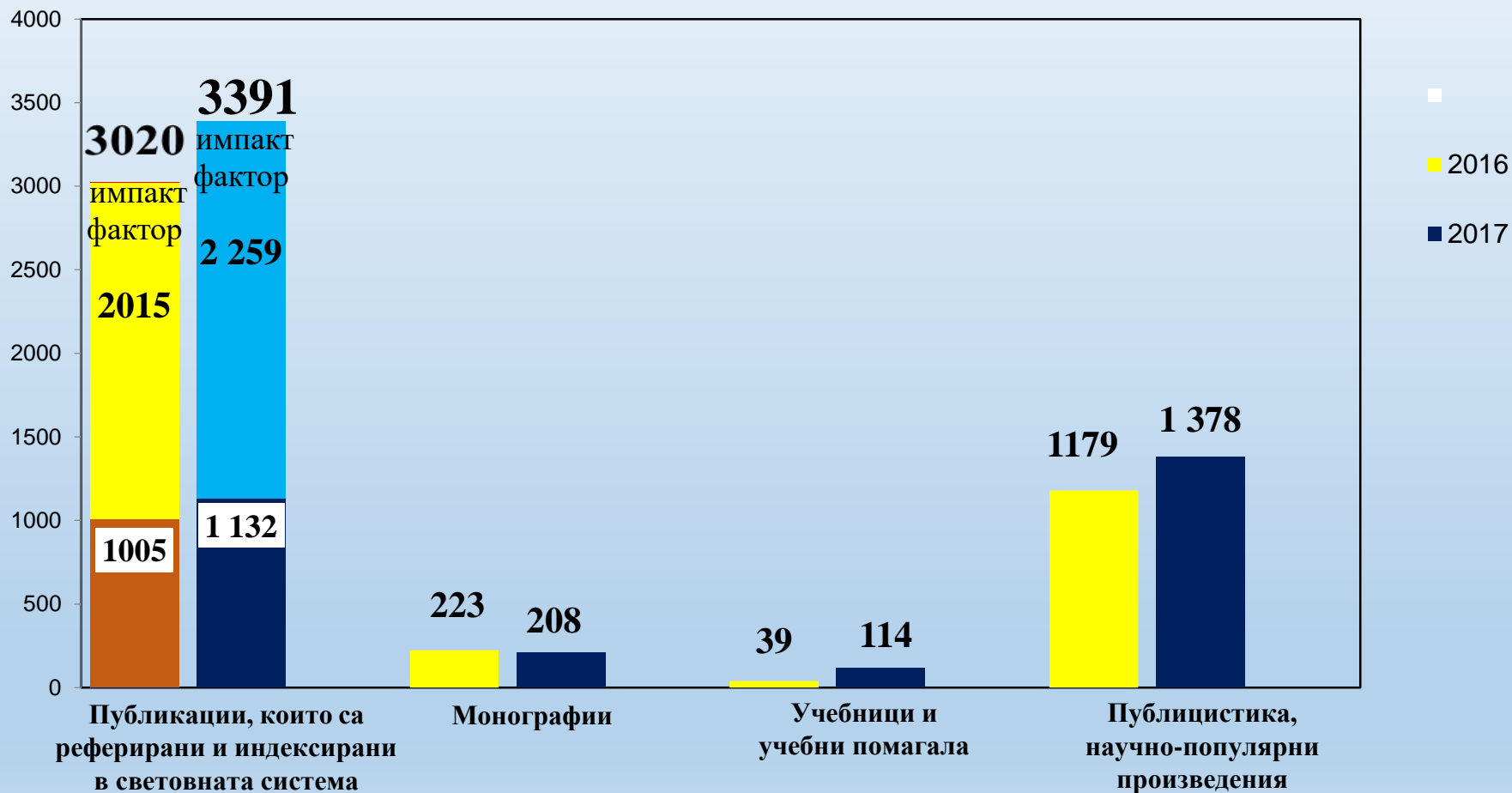
**Брой статии по направления попадащи в първите 25%
(Q1) на ранг листата в съответната научна област за
2017г., 464**

- Информационни и комуникационни науки и технологии - 35**
- Енергийни ресурси и енергийна ефективност - 224**
- Нанонауки, нови материали и технологии- 99**
- Биомедицина и качество на живот - 41**
- Биоразнообразие, биоресурси и екология - 37**
- Климатични промени, рискове и природни ресурси - 9**
- Астрономия, космически изследвания и технологии - 17**
- Културно-историческо наследство и национална идентичност - 1**
- Човек и общество - 1**

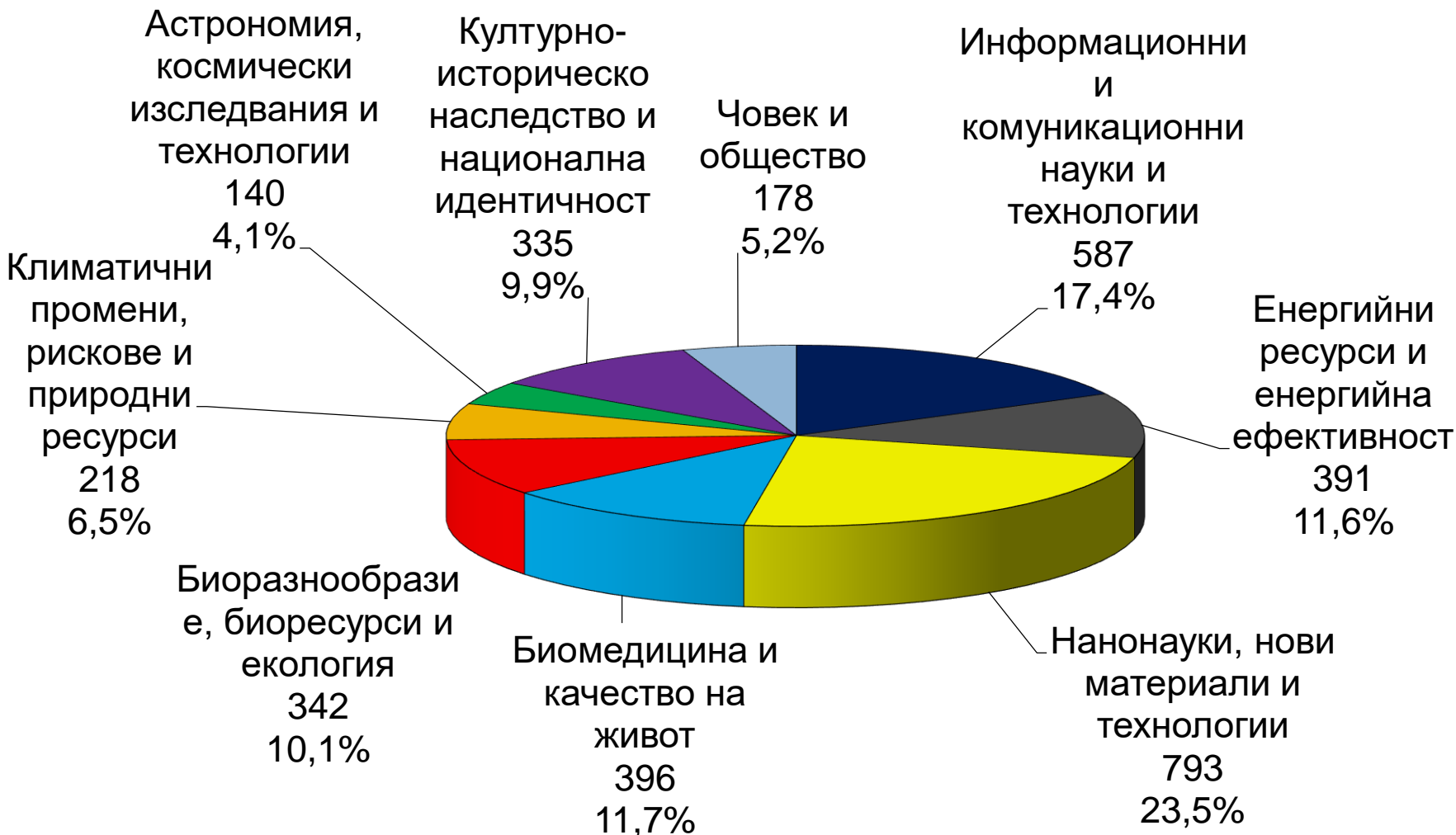
Научни статии излезли през 2017г. според световната база данни Web of Science

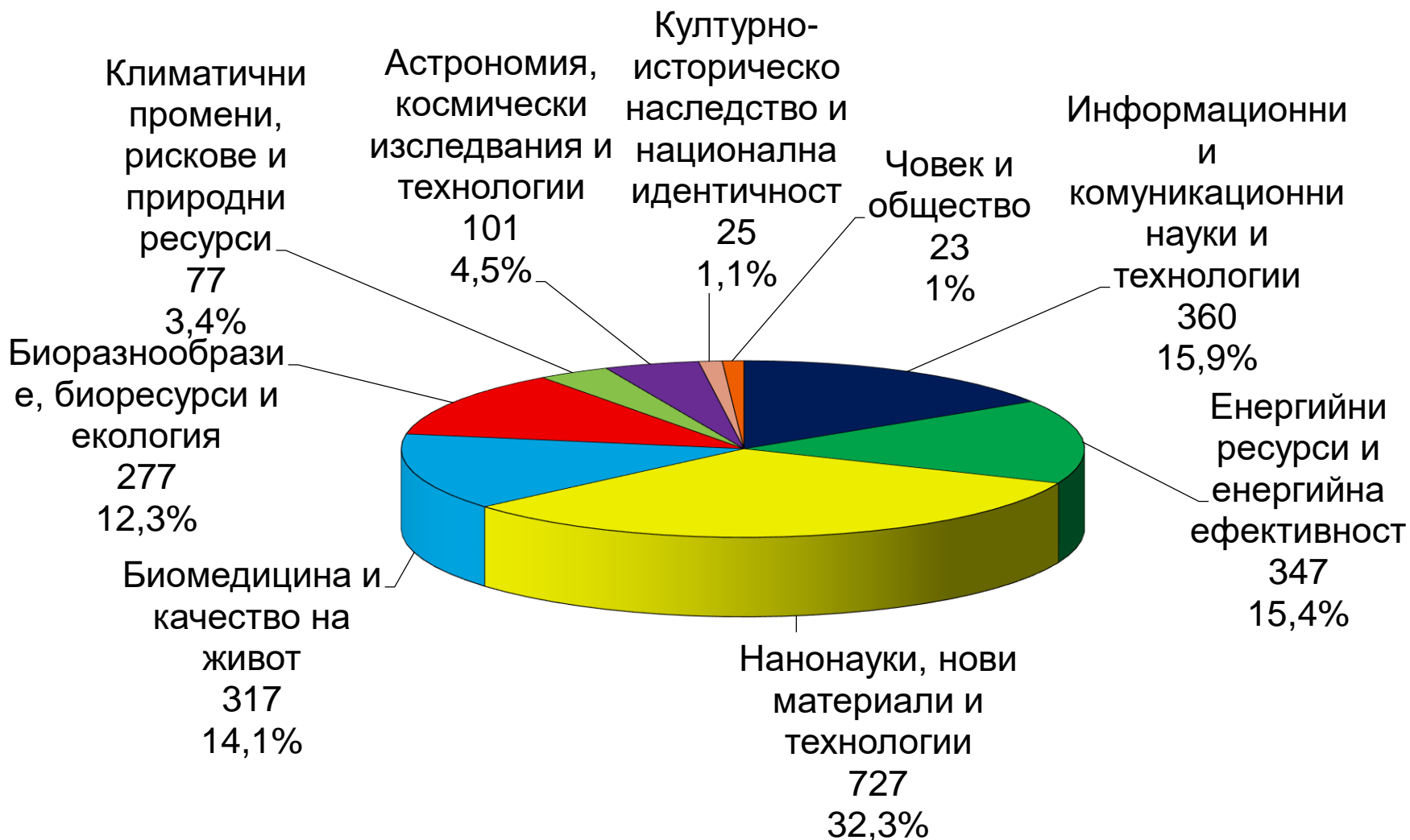
Разпределение на публикациите на учени от БАН по видове издания за 2016 и 2017 г.

Разпределение на научните трудове в реферирани издания на учени от БАН за 2017 г. по научни направления

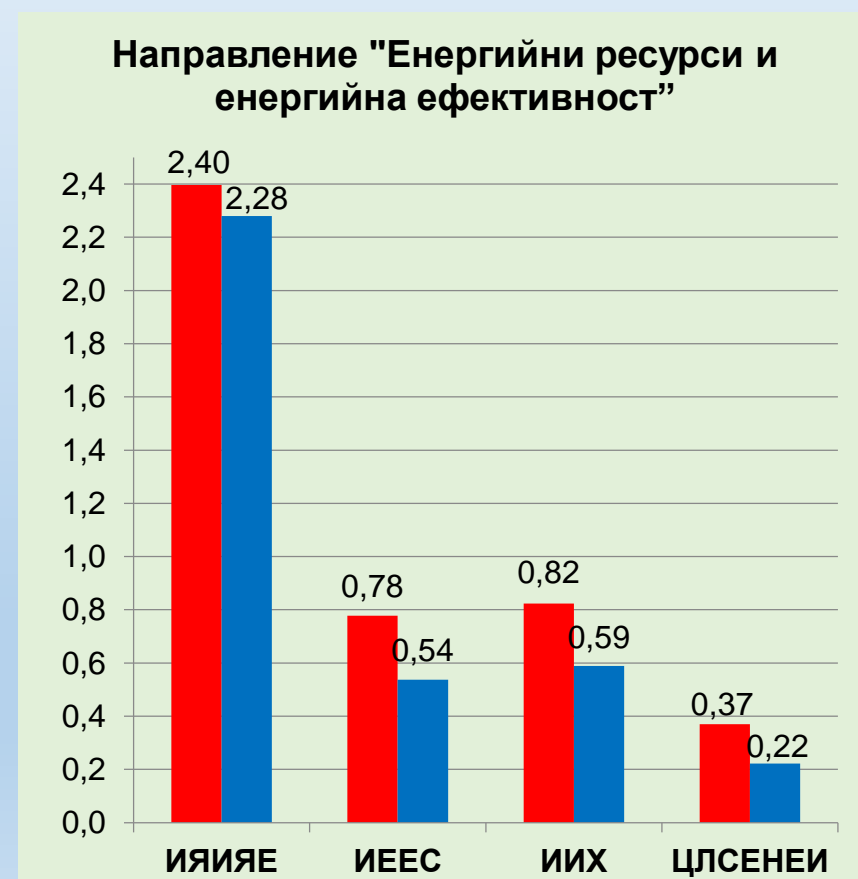
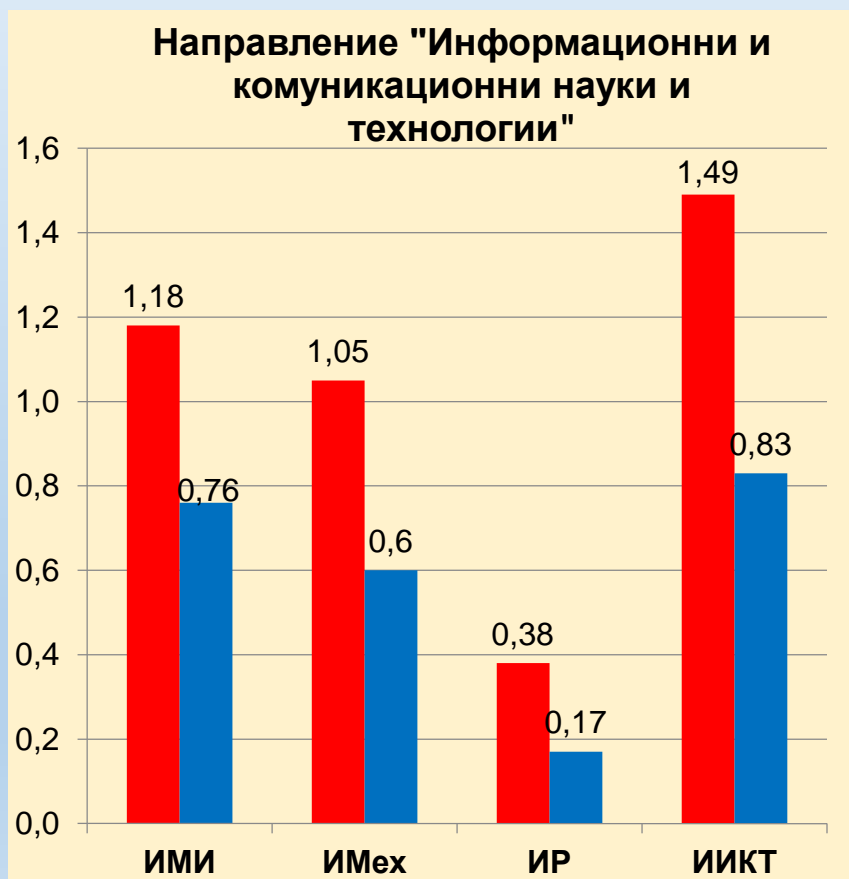
Разпределение на научните трудове в реферирани издания с импакт фактор на учени от БАН за 2017 г.

Коефициент на излезлите от печат научни трудове на БАН в реферирани издания за 2017 г.

■ бр. реферирани общо/бр. учени

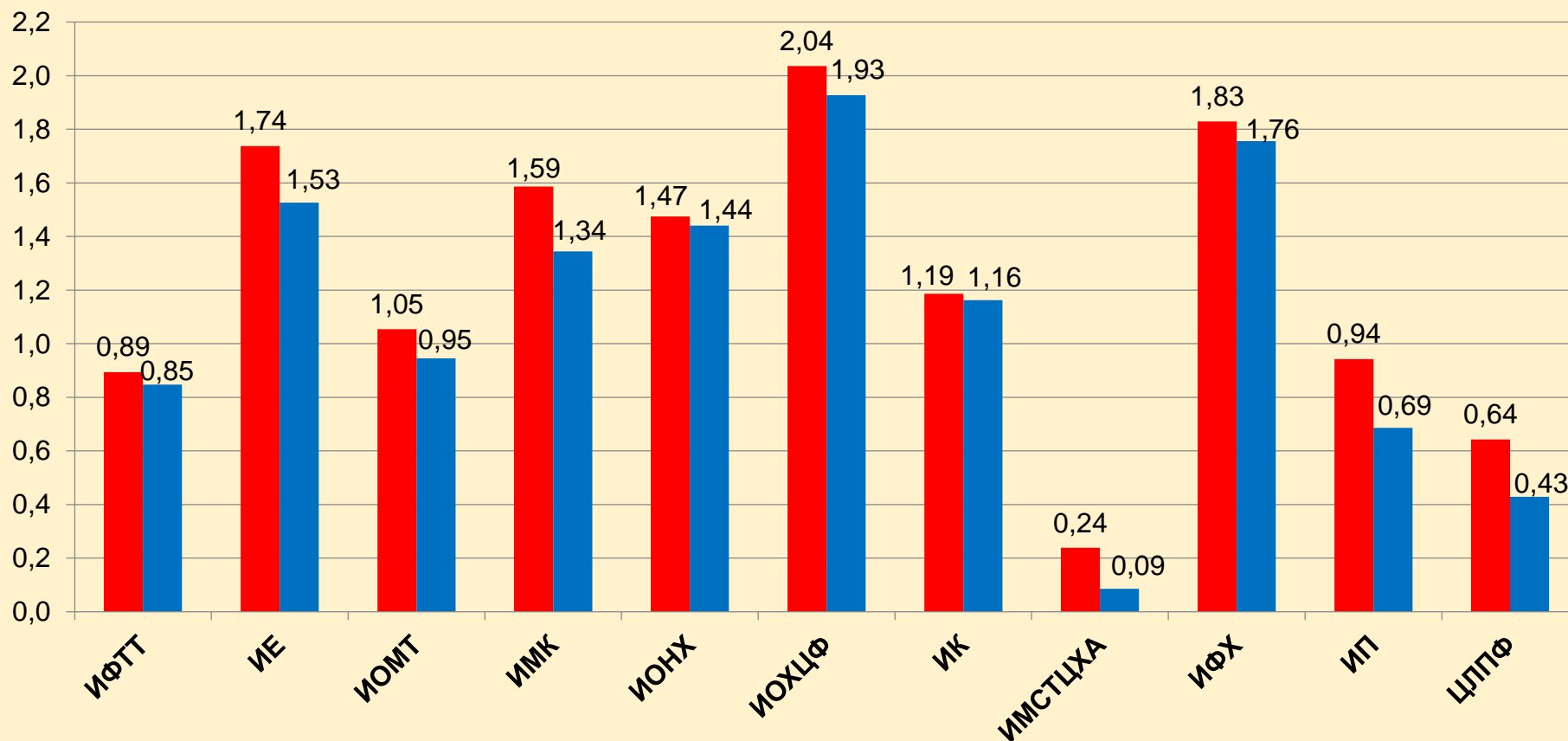
■ бр. с импакт фактор/бр. учени

Коефициент на излезлите от печат научни трудове на БАН в реферирани издания за 2017 г.

■ бр. реферирани общо/бр. учени ■ бр. с импакт фактор/бр. учени

Направление "Нанонауки, нови материали и технологии"

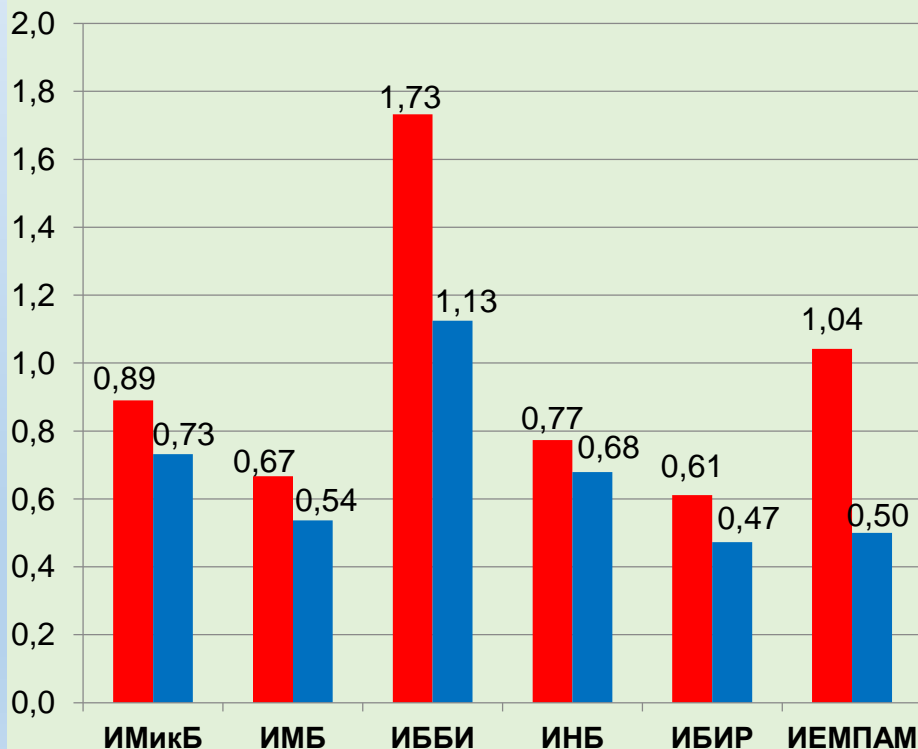

Коефициент на излезлите от печат научни трудове на БАН в реферирани издания за 2017 г.

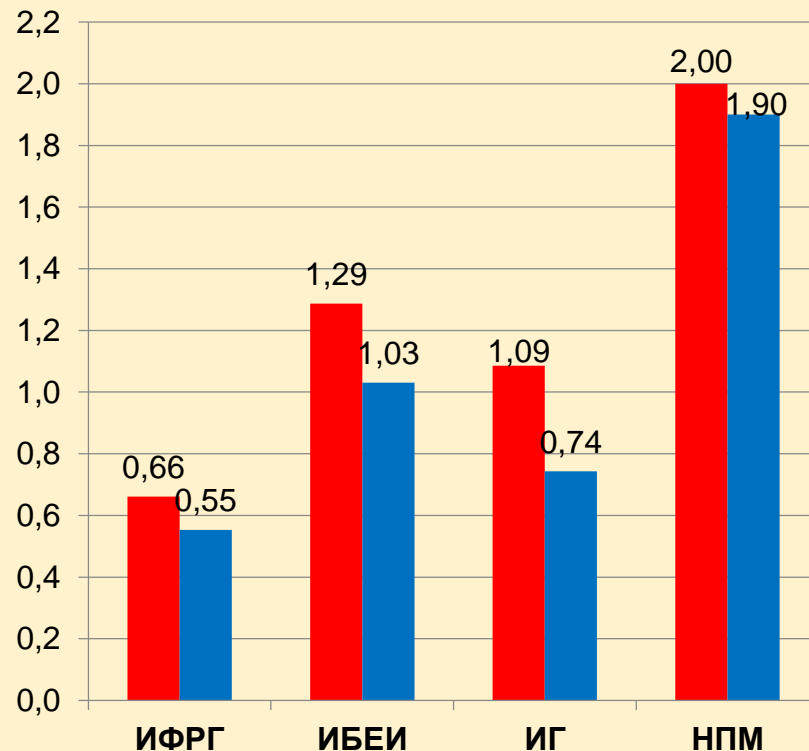
■ бр. реферирани общо/бр. учени

■ бр. с импакт фактор/бр. учени

Направление "Биомедицина и качество на живот"

Направление "Биоразнообразие, биоресурси и екология"

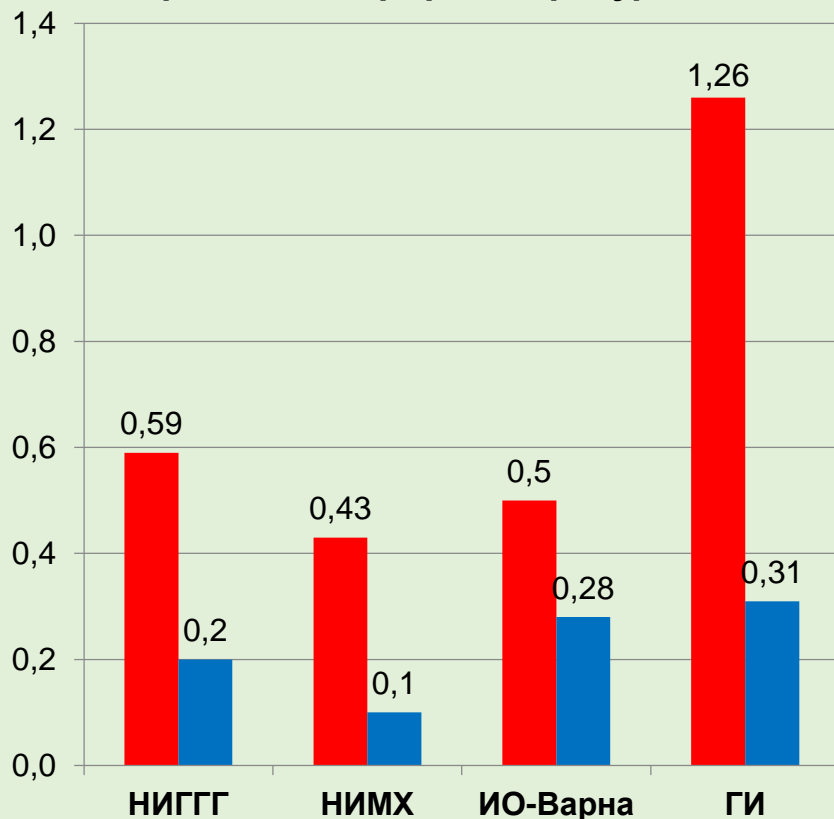

Коефициент на излезлите от печат научни трудове на БАН в реферирани издания за 2017 г.

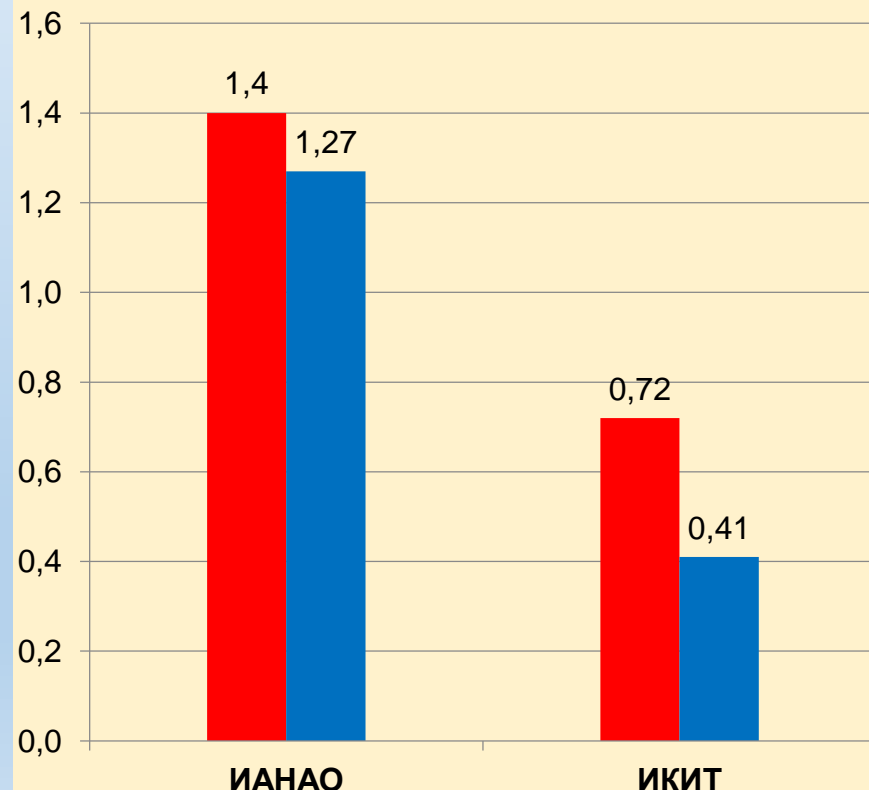
■ бр. реферирани общо/бр. учени

■ бр. с импакт фактор/бр. учени

Направление "Климатични промени, рискове и природни ресурси"

Направление "Астрономия, космически изследвания и технологии"

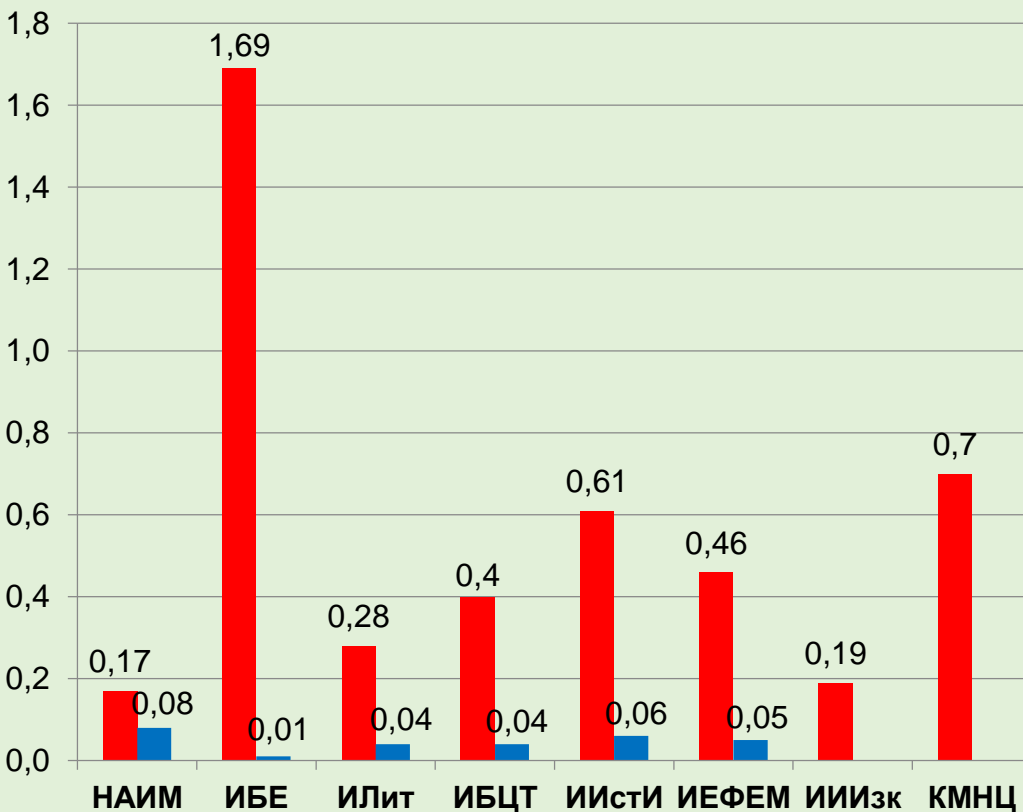

Коефициент на излезлите от печат научни трудове на БАН в реферирани издания за 2017 г.

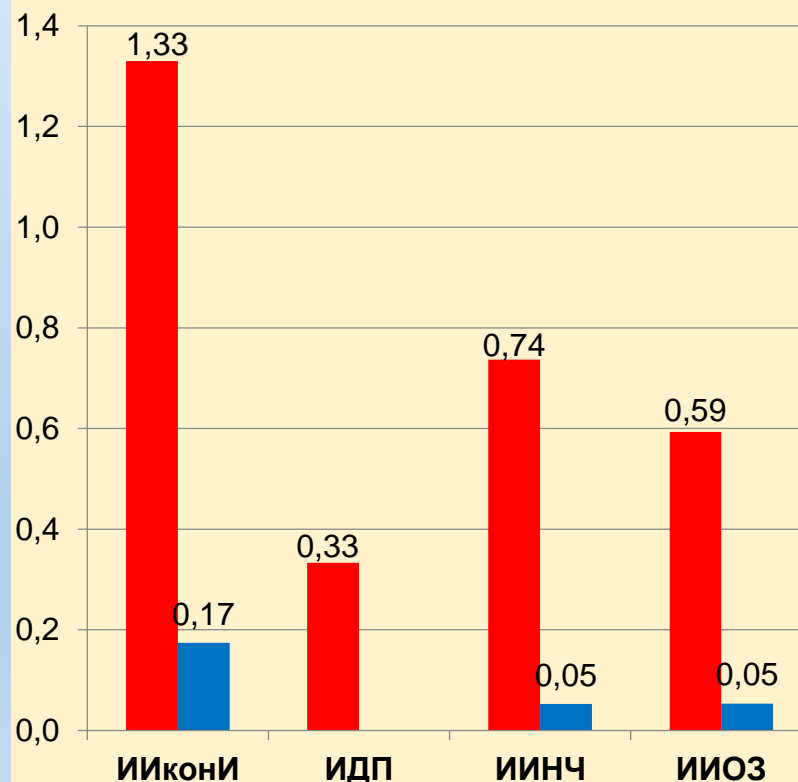
■ бр. реферирани общо/бр. учени

■ бр. с импакт фактор/бр. учени

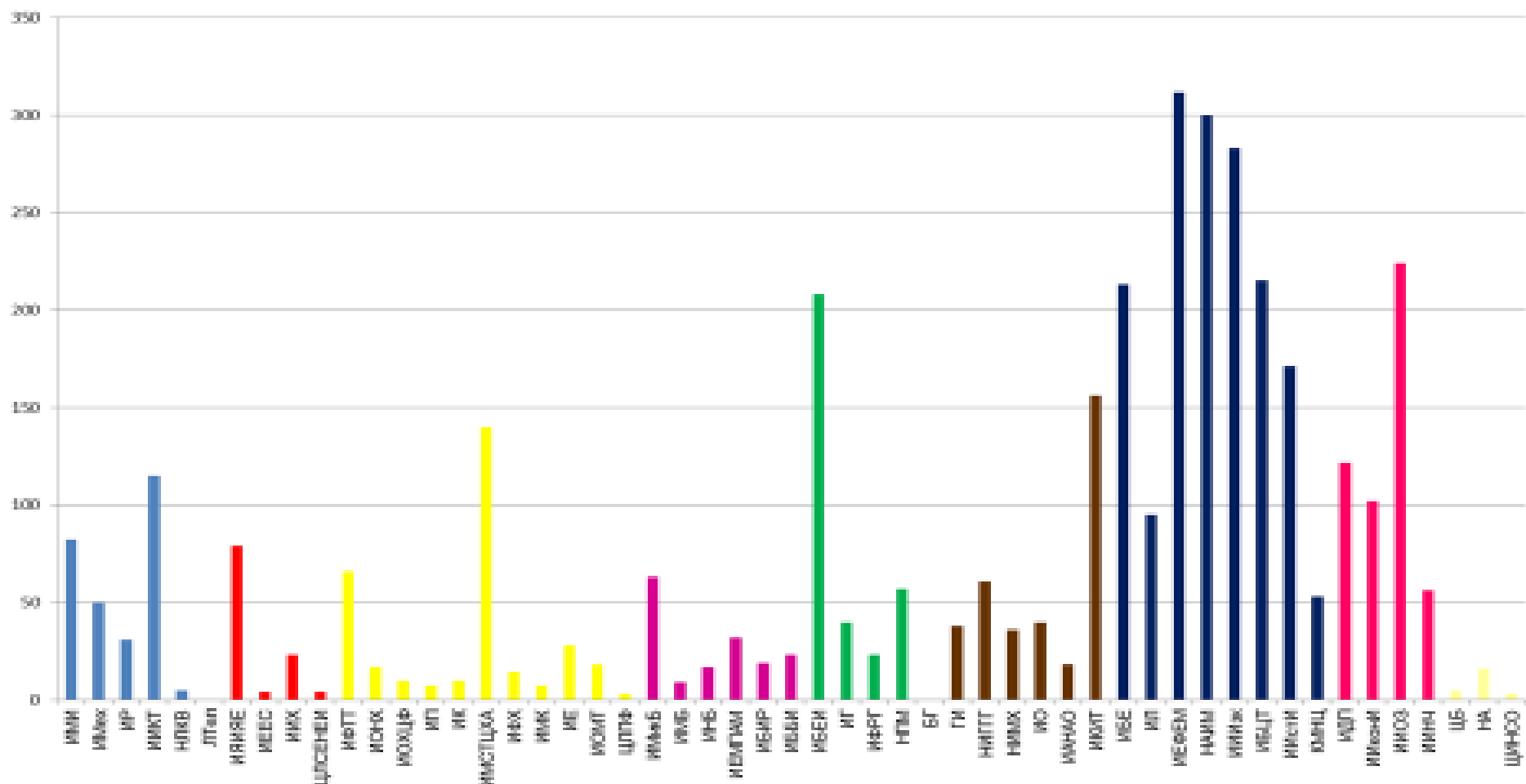
Направление "Културно-историческо наследство и национална идентичност"

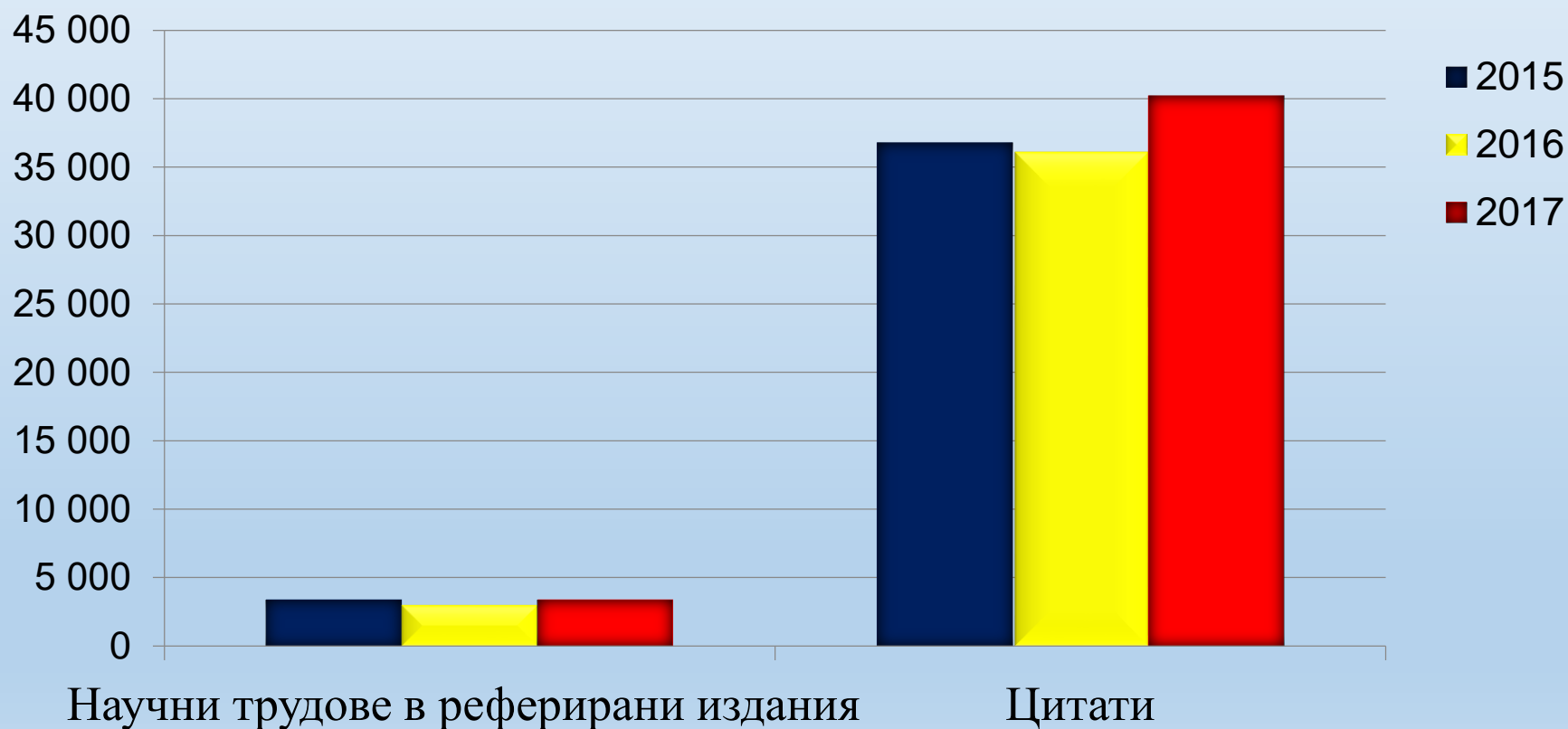
Направление "Човек и общество"

Разпределение на научните трудове в неорефериани издания на учени от БАН за 2017 г. по звена

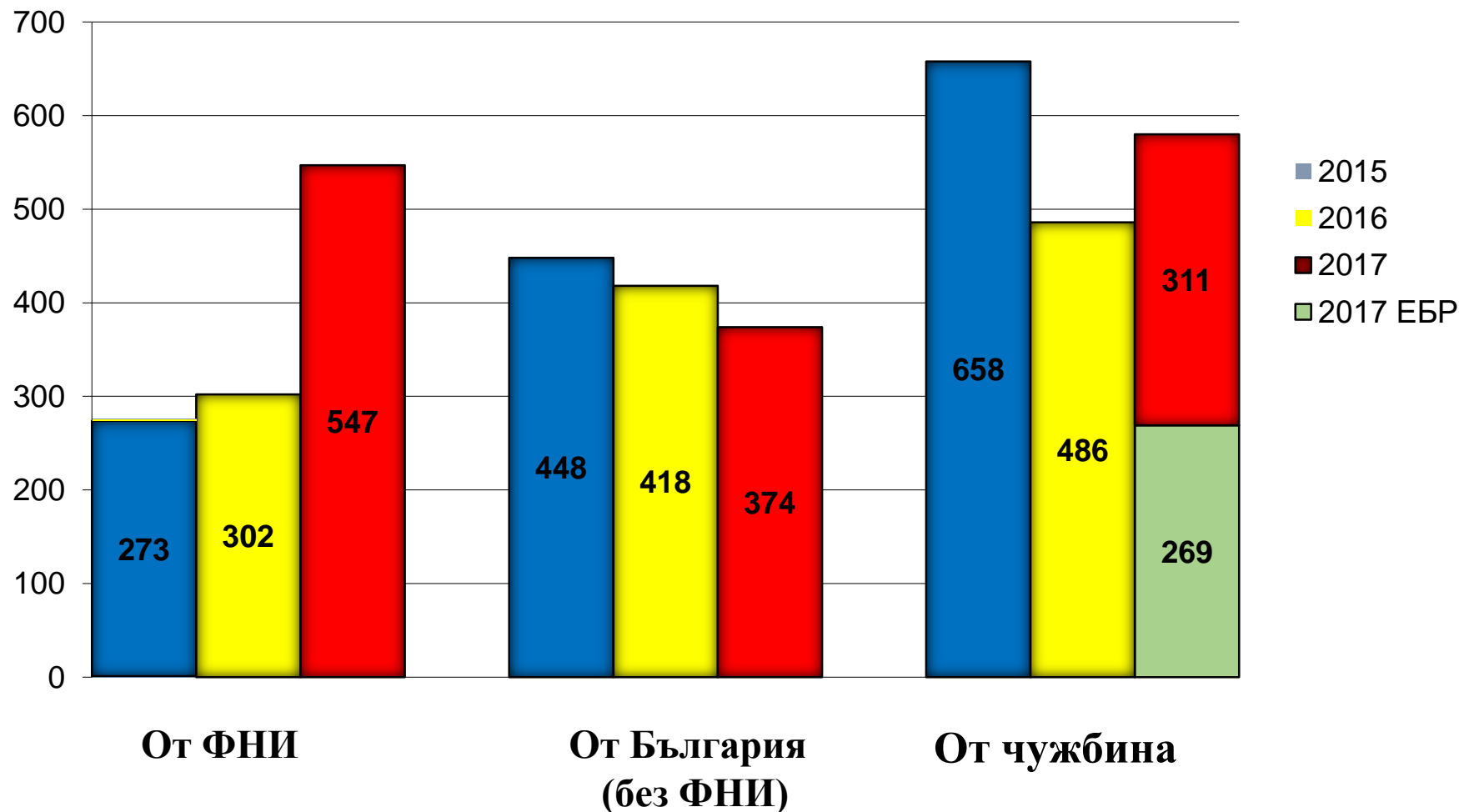
Научни трудове в реферирани издания и цитиранията на учени от БАН за периода 2015 - 2017 г.

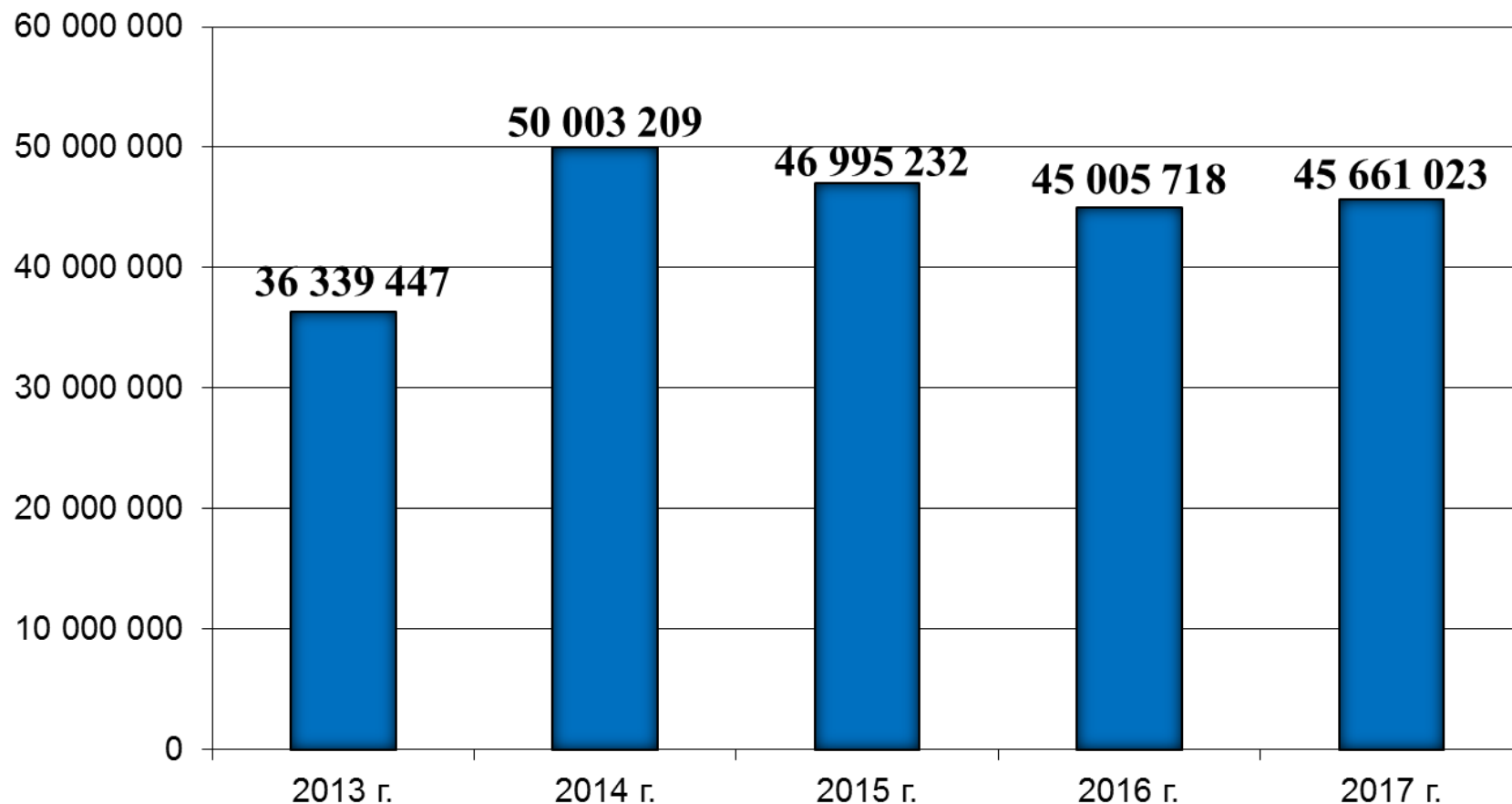
Проекти

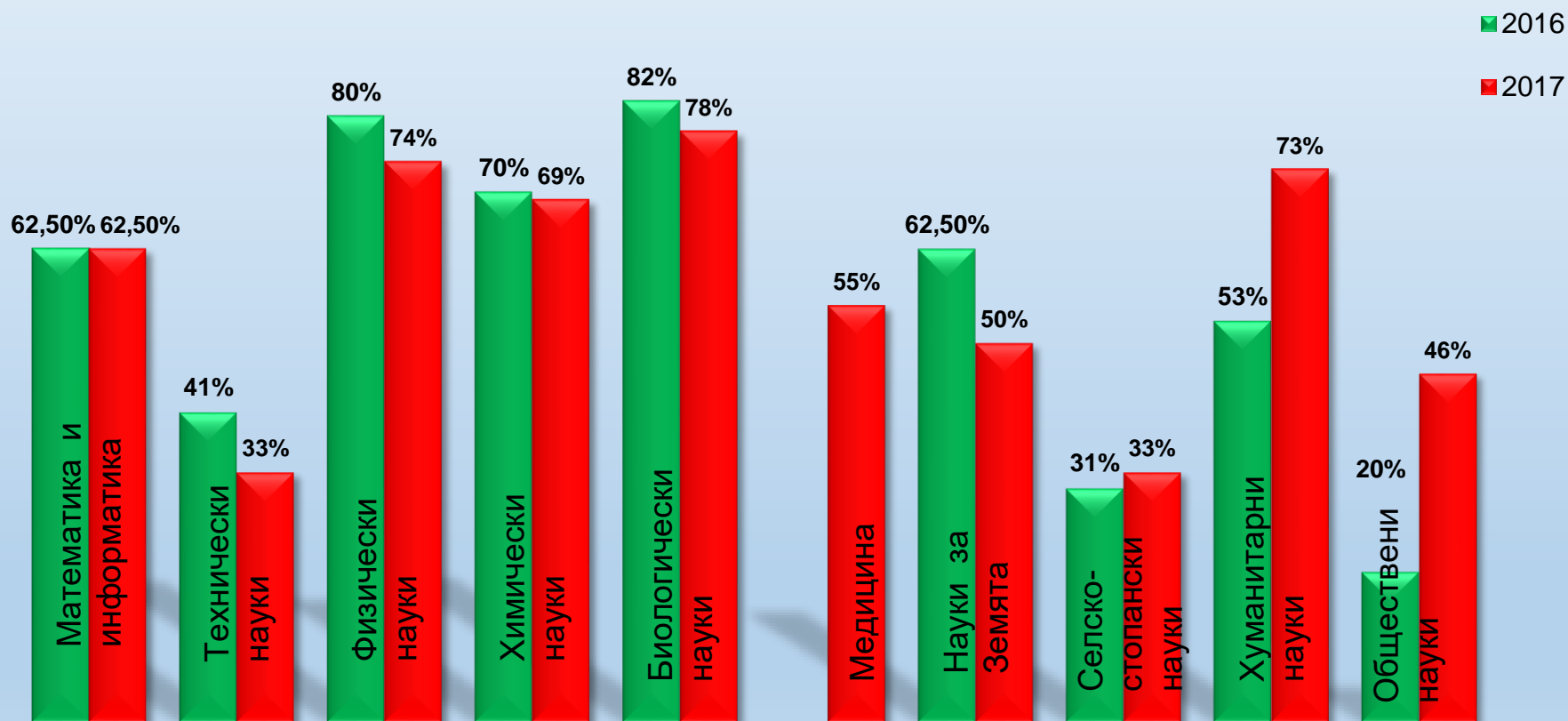
Брой на допълнително финансираните научни проекти и договори за научни разработки на БАН за 2015 - 2017 г. (Общ брой 1 501 за 2017 г.)

Допълнително финансиране от научни проекти и договори за научни разработки на БАН за периода 2013 - 2017 г. (лв.)

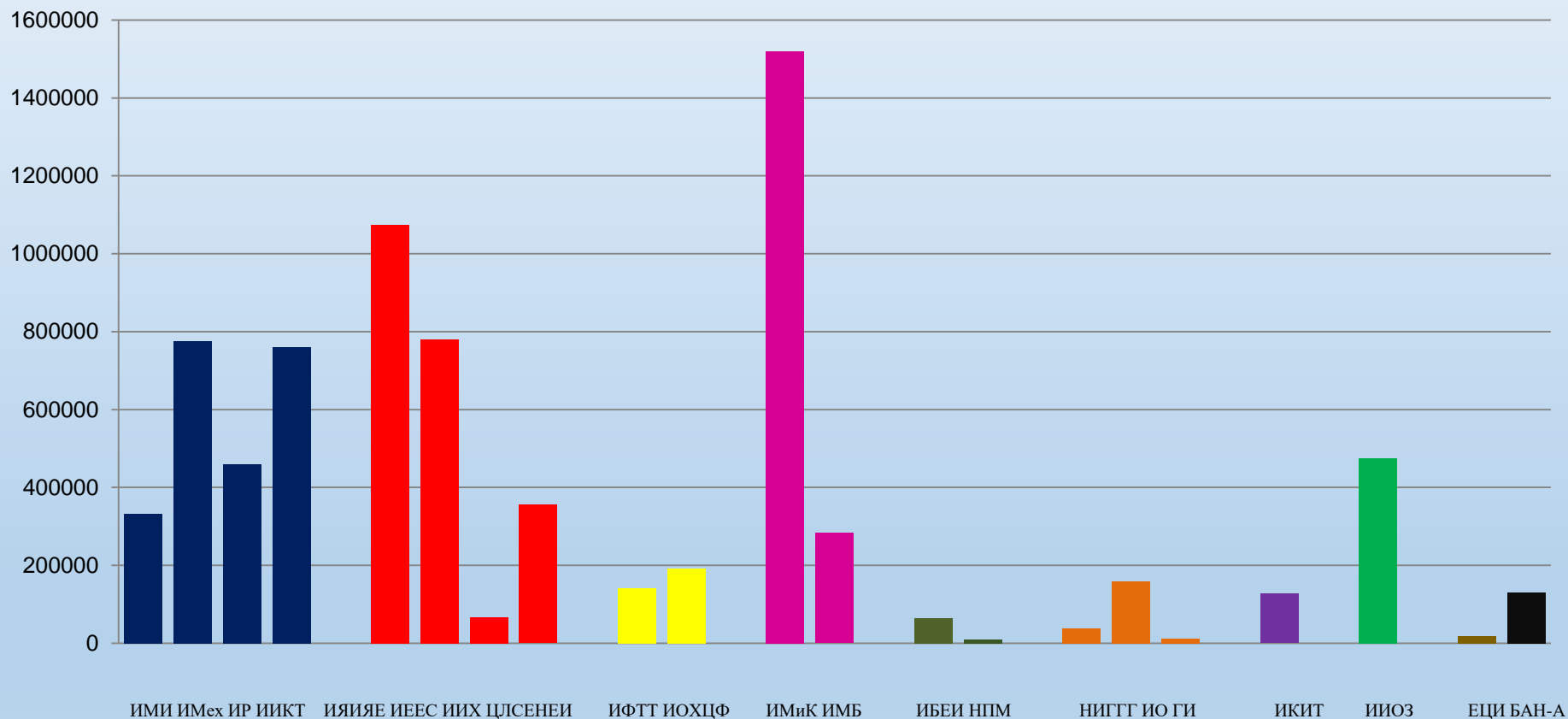
Успеваемост на БАН в проекти на ФНИ през 2016 и 2017 г. по научни направления (обща успеваемост за БАН 57%)

Участие на БАН в програмата Хоризонт 2020

През 2017 г. звената на БАН сключиха **11** нови договора по програма на стойност **1,52** млн лв. Основната част от тях, на стойност **1,13** млн. лв. са по проекти от дейностите „Мария Склодовска-Кюри“. Общият брой на проектите, от стартирането на програмата - до края на 2017 г. нарасна на **56**, а договорената сума за изпълнението им - на **15,2** млн. лв.

Участие на звената на БАН в „Хоризонт 2020“ за периода 2014 - 2017 г. (договорено финансиране в евро)

Структура на финансирането на БАН по програми на ЕС за 2017 г. (4 558 488лв.)

Допълнително финансиране на БАН от научни проекти и договори за научни разработки от чужбина през 2017 г. (Общо 13 686 992 лв.)

Допълнително финансиране на БАН от научни проекти и договори за научни разработки от България през 2017 г. (Общо 31 013 682 лв.)

Изследователите от БАН са доказали своя научен потенциал и са търсен партньор в осъществяването на общи научни проекти като осъществяват значителен дял от международното научно сътрудничество на страната.

- През 2017 г. успешно приключи две годишният проект „Мрежа за суперкомпютърна експертиза за малки и средни предприятия” (**SESAME Net**), финансиран по програмата Хоризонт 2020 - **ИИКТ**
- Стартира проектът „Многофункционални нанокomпозити на базата на графин с оптимални електромагнитни и термични свойства за приложение в 3d печат” (**MSCA-RISE-Graphene 3D**), координатор **ИМех.**
- **ИЯИЯЕ** работи по Програмата **EUROFUSION** – Хоризонт 2020 на Европейската общност за атомна енергия (ЕВРАТОМ) по управление термоядрен синтез.
- В **ЦІСНЕИ** се изпълнява проект „Индустриално производство на стъклопакети с циркулиращ воден поток“ (**InDeWaG**) по Програма „Хоризонт 2020“, направление „Енергийна ефективност

БАН-търсен партньор на международната сцена

- Най-значимият международно финансиран проект на **ИФТТ** „Устройство за широкомащабно обеззаразяване чрез мъгли“, финансиран по програма „Сигурност“ на FP7. Целта е създаване на системи за защита на публични обекти при терористични атаки с оръжия за масово поразяване, промишлени аварии, бедствия и др.
- **ИЕ** е член на международно финансиран проект **ACTRIS** (*Aerosols, Clouds, and Trace gases Research InfraStructure Network*), от пан-европейска научно-изследователска инфраструктура за наблюдение на атмосферните аерозоли, облаци и кратко-съществуващи газови фракции и изследване на съответните атмосферни процеси.
- Най-значимият международно финансиран научно-приложен проект за 2017 г. в **ИМСТЦХА** „Акад. Ангел Балевски“ е „Разработване на хидрометеорологичен буй с хирдоакустичен и радио комуникационен модул“, с възложител EPS Corporaticon, САЩ.
- **ГИ** приключи работата по международен проект „Устойчива мрежа за независима техническа експертиза за погребване на радиоактивни отпадъци – взаимодействия и реализация“, **SITEX-II**.

- По договор с фирмата *GenCell Ltd*, Петах, Израел в **ИК** се работи по проекта *“Аноди на алкални електролитни клетки на база неблагородни метали”*.
- **ИМКБ** е партньор в проект **PlantaSYST** (H2020-Teaming) фаза 2 и цели създаване на Център по растителна системна биология и биотехнология.
- Международният проект *„Антропологичен, ДНК, изотопен и радиовъглероден анализ на тракийски гробове от бронзовата епоха“* е мащабно интердисциплинарно изследване на учени от **НАИМ** и **ИЕМПАМ**.
- През 2017 г. **ИБЕИ** беше водеща организация при разработването на проект *„Мрежа за инвазивни чужди видове в Югоизточна Европа“* (**ESENIAS**), който е награден от **МОСВ** за най-добро международно сътрудничество.

- Международно финансиран проект на **ИЛ** е Българо-руския научен проект „България и Русия (XVIII-XXI в.) – утопии, образи, модели“, който е съвместен с Института по славянознание към Руската академия на науките.
- Международен проект с участието на учени от **ИЕФЕМ** „Гражданска еманципация на ромите между двете световни войни“ (**RomaInterbellum**), финансиран от **ERC** „a flagship component of Horizon 2020, the European Union's Research Framework Programme for 2014 to 2020“
- **ИИНЧ** работи по проект „Анализ на нагласите на учителите към приобщаващото образование и качеството на средата в детските градини – базисна информация за система от интервенции на УНИЦЕФ и МОН“.
- Проект на **ИИОЗ** NEGOTIATE „Договаряне на възможностите за преодоляване на несигурността в ранните трудови кариери и изключеността от пазара на труда в Европа“ се фокусира върху комплексните процеси в младежка възраст

- С разработен в **ИКИТ** радиометър-дозиметър (R3DR2) са открити области с екстремално висока радиация от релативистични електрони (Precipitation bands) на Международната космическа станция (МКС).
- *Морски археологически проект Черно море* е най-мащабният подобен проект в света за периода 2015–2019 година. Теренната работа се провежда изцяло в българската акватория на Черно море. Екипът на проекта обединява учени от **НАИМ** и редица международни институции.

Експертен потенциал за развитието на България

Експертен потенциал за развитието на България

И през 2017 г. учени от звената на БАН със своята експертна дейност са подпомогнали работата на различни национални и международни институции с направените от тях експертизи, становища и консултации. Към националните институции се отнасят различни министерства, агенции, организации и общини (МОН, МОСВ, МИ, МФ, МЕ, МВР, МО, МТ, МТИТ, НАОА, ФНИ, Столична община, община Варна, районни, административни и общински съдилища и др.)

Експертен потенциал за развитието на България

- Признатите през отчетната година изобретения на научни звена на БАН са **22** и са регистрирани **17** полезни модела. Висока оценка за актуалността на изобретателската дейност в звената на Академията са отличията „Изобретател на годината 2017“ на Патентното ведомство.
- В категория „Химия и биотехнологии“ бяха наградени екип от изобретатели акад. Иван Иванов, доц. Геновева Начева и гл. ас. Стефан Петров за изобретението *„Супресор на ендогенния човешки гама-интерферон“*, разработено в ИМБ.

Експертен потенциал за развитието на България

- ❑ Специална награда на Съюза на изобретателите в България беше връчена на екип с р-л доц. д-р Иван Чавдаров (ИР) и младежки екип Ивелин Стоянов и Радослав Илиев от Професионалната гимназия по компютърни технологии и системи в гр. Правец за изобретението *„Роботизирана хуманоидна ръка”*.

- ❑ В категория „Машиностроене и строителство“ наградата получи екип от изобретатели проф. д-р Пламен Ташев, ас. Николай Алексиев и чл.-кор. дн Стефан Христов за изобретението *„Метод и устройство за изпитване склонността на металите към образуване на пукнатини при заваряване“*, разработено в **ИМСТЦХА**.

Експертен потенциал за развитието на България

- ❖ През 2017 г от **ИЯИЯЕ** е направен радиологичен анализ на проби от вода на голям брой населени места в Южна България, предназначена за питейно-битови цели, съгласно **Наредба № 9 на МЗ, МРРБ и МОСВ**.
- ❖ По задание на **МОСВ**, с предефиниран проект **ИБЕИ** разработи *„Национална методологична рамка за оценка и картиране на състоянието на екосистемите и екосистемните услуги в България“*
- ❖ По проекта *„Оценка и картиране на уязвимостта на водните ресурси и водоснабдяването при управление на речни басейни, климатични промени и засушаване“*, финансиран от **МОСВ** работят учени от **НИМХ**.
- ❖ **МРРБ** е финансирал проект *„Разработване на методика за анализ, оценка и картографиране на сеизмичния риск на Република България“*, в който учени от **НИГГГ** са разработили методиката.
- ❖ Учени от **ИО** са провели мониторинг на състоянието на крайбрежните и морските води на територията на Черноморски район за басейново управление, съгласно споразумение с **МОСВ**.

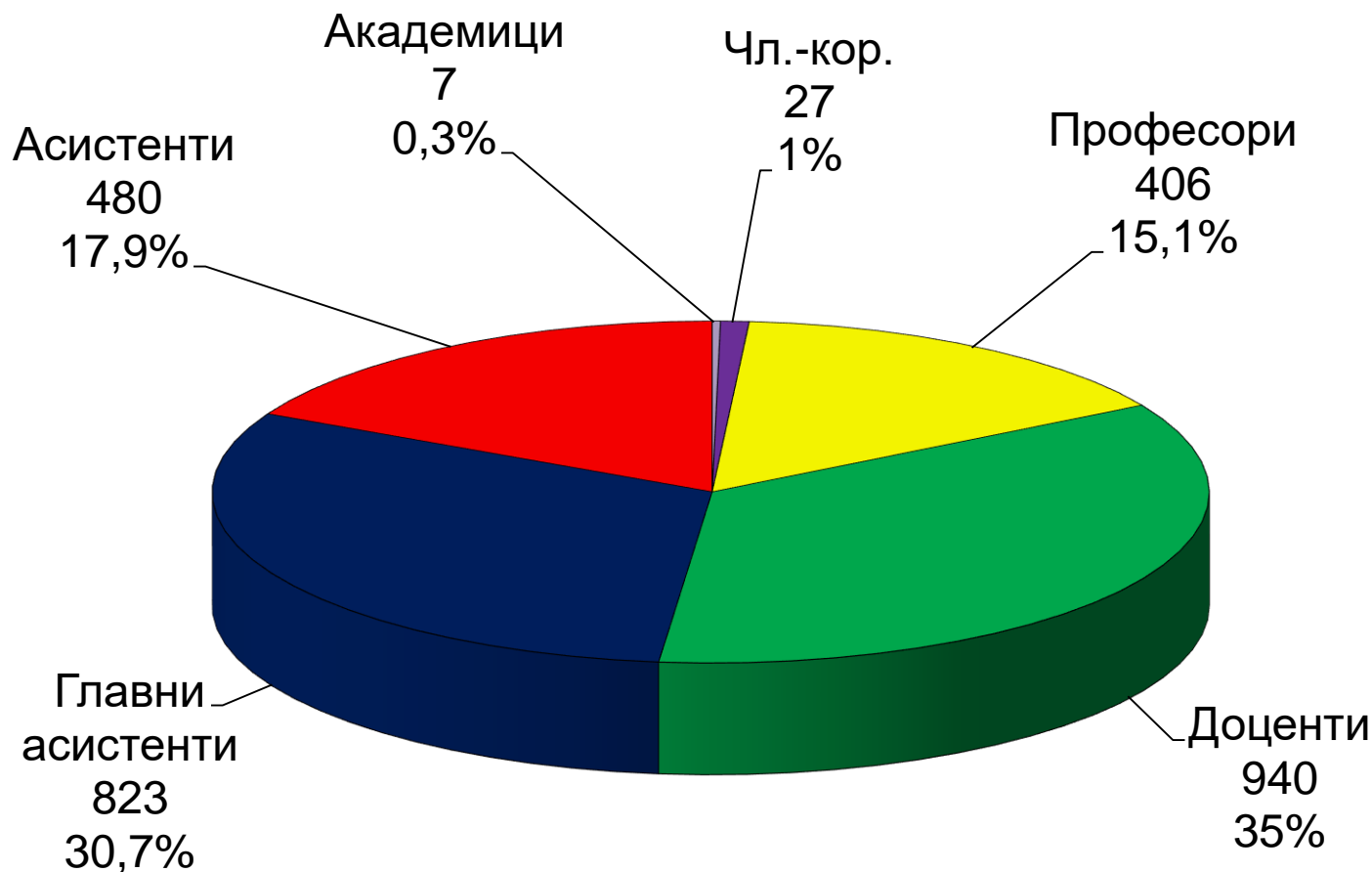
Учени

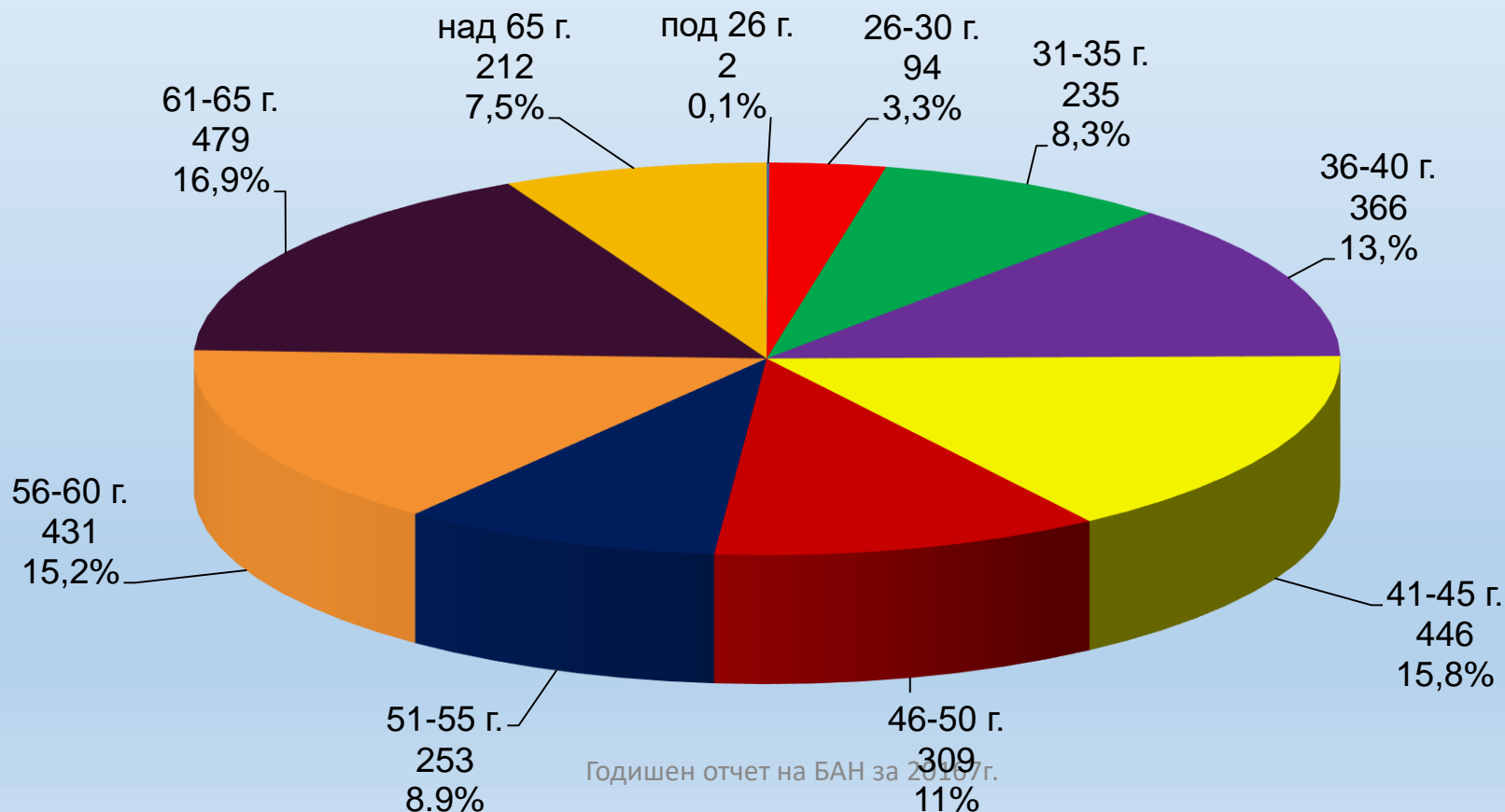
Брой защитили докторанти в БАН през 2017 г. по научни направления (Общо за БАН: 143)

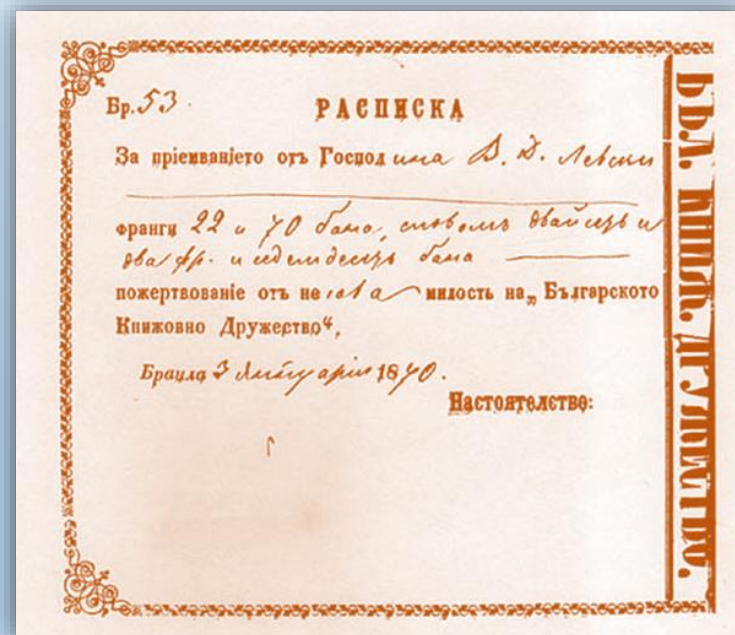
Учени в БАН към 31.12.2017 г., разпределени по академични длъжности (Общ брой 2 683)

Възрастова структура на учените в БАН към 31.12.2017г. (Общ брой учени 2 827)

БАН - Национален духовен център

- ❖ Вписването на кандидатурата **„Българското читалище: практически опит в опазването на жизнеността на нематериалното културно наследство“** в Регистъра на най-добрите практики за опазване на нематериалното културно наследство на ЮНЕСКО.
- ❖ По повод 180-годишнината от рождението на Васил Левски, ИИИ организира семинар на тема *„Актуални проблеми на историята и историографията“*. Беше представена и книгата *„Васил Левски и възкресението на България“* с автор акад. Косев.

През март 2017 г. беше отбелязана 150-годишнината от рождението на големия български историк-медиевист проф. Васил Златарски с изложбата **„Васил Златарски – епоха в българската историческа наука“**.

Национален духовен център

- Академията отбеляза – 140 години от рождението на Елин Пелин. Институтът за литература, съвместно с катедрата по българска литература към Факултета по славянски филологии на СУ „Св. Климент Охридски“ организираха националната научна конференция **„Елин Пелин: наследство и прочити“**.
- Документалната изложба, посветена на дарителството в областта на образованието, беше открита на 25 май 2017 г. в Народното събрание. Експозицията **„Да послужи народу си... Дарителство за образование – традиция и съвременност“** представи във фотографии, документи и текстове богатата традиция на дарителство за българското образование.
- Ценни издания на Централната библиотека на БАН бе представена в изложбата **„Книжовно-документално наследство“**. Колекцията от миниатюрни издания на библиотеката наброява над 350 заглавия. Документалната експозиция **„Българският принос в културно-историческото многообразие на Обединена Европа“**, подготвена от Научния архив на БАН, беше открита на 9 май – Денят на Европа.

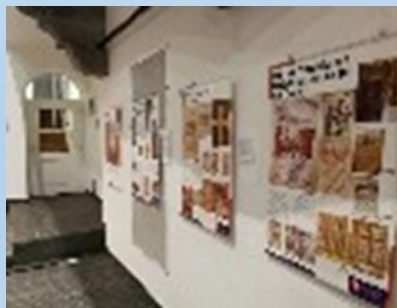
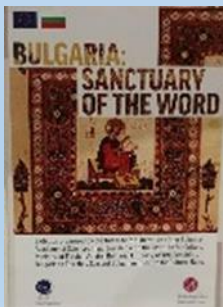
Национален духовен център

- Юбилейната десета изложба „Българска археология“, организирана от НАИМ, е „най-златната“ от досегашните.

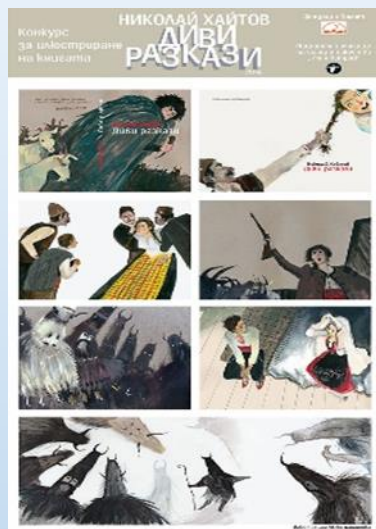

- Изложбата „Първото злато. Ада тепе: най-древният златодобивен рудник в Европа“ беше официално открита на 6 март 2017 г. в Музея на история на изкуството във Виена. Тя е част от проекта „Златният път на Балканите през бронзовата епоха – златото от Ада тепе: производство и разпространение“

- Изложбата „България – светилище на словото“ гостува на Словенската академия на науките и изкуствата в Любляна през ноември 2017 г.

Национален духовен център

Академията, съвместно със Столична община, Фондация „Памет“ и издателство „Захари Стоянов“ организираха паметната вечер с представяне на новото юбилейно издание на един от шедьоврите на българската литература – „Диви разкази“ на Николай Хайтов, по случай 95-годишнината от рождението му. Изданието е насочено изцяло към ученическата аудитория и отправя предизвикателство за един нов прочит на класическото произведение.

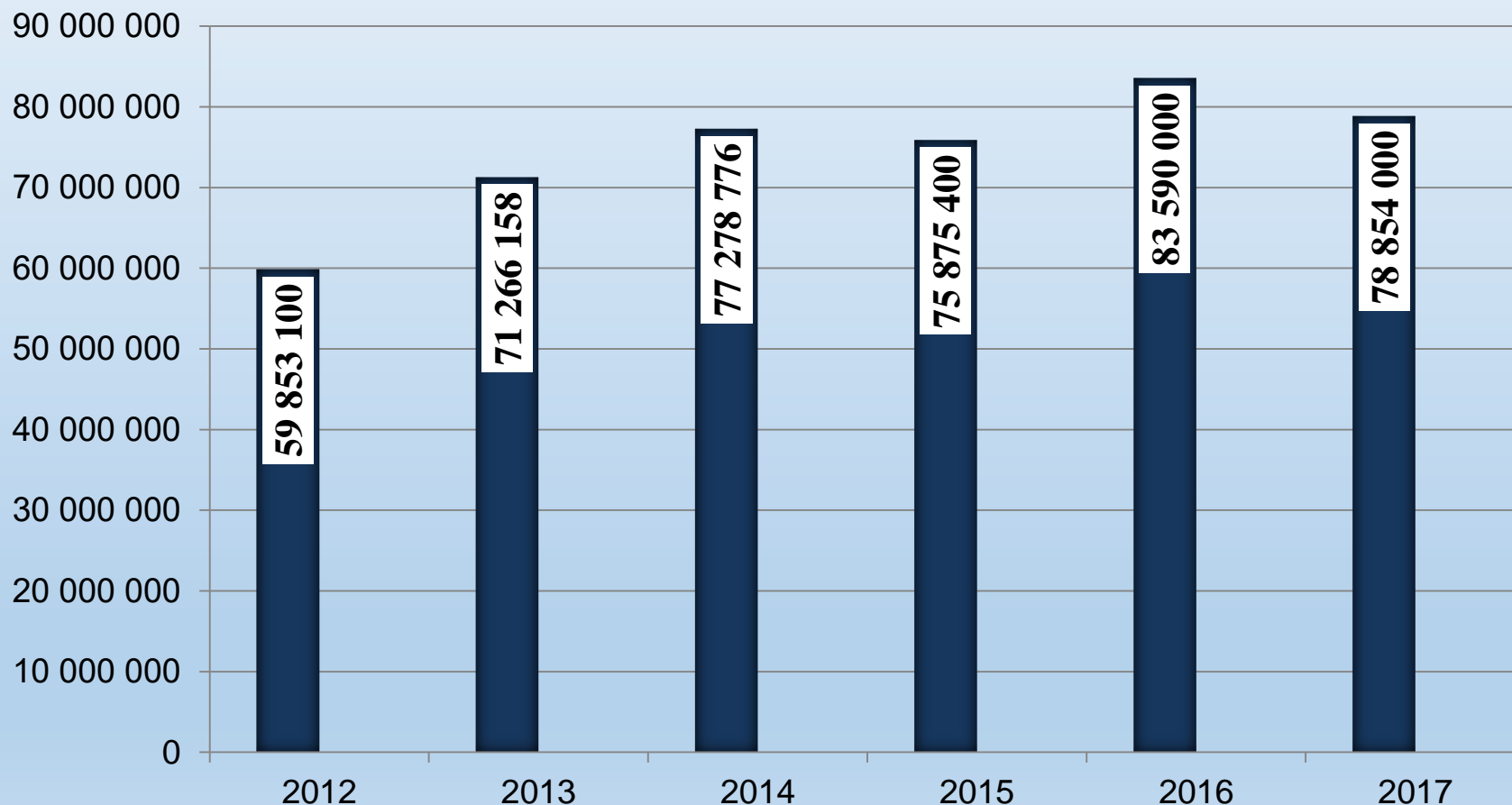
Прелестното многообразие, съхранявано в две от най-интересните и най-големи колекции от фонда на Националния етнографски музей беше представено в изложбата „Накити и български народни носии“.

Субсидия/ приходи/
трансфери

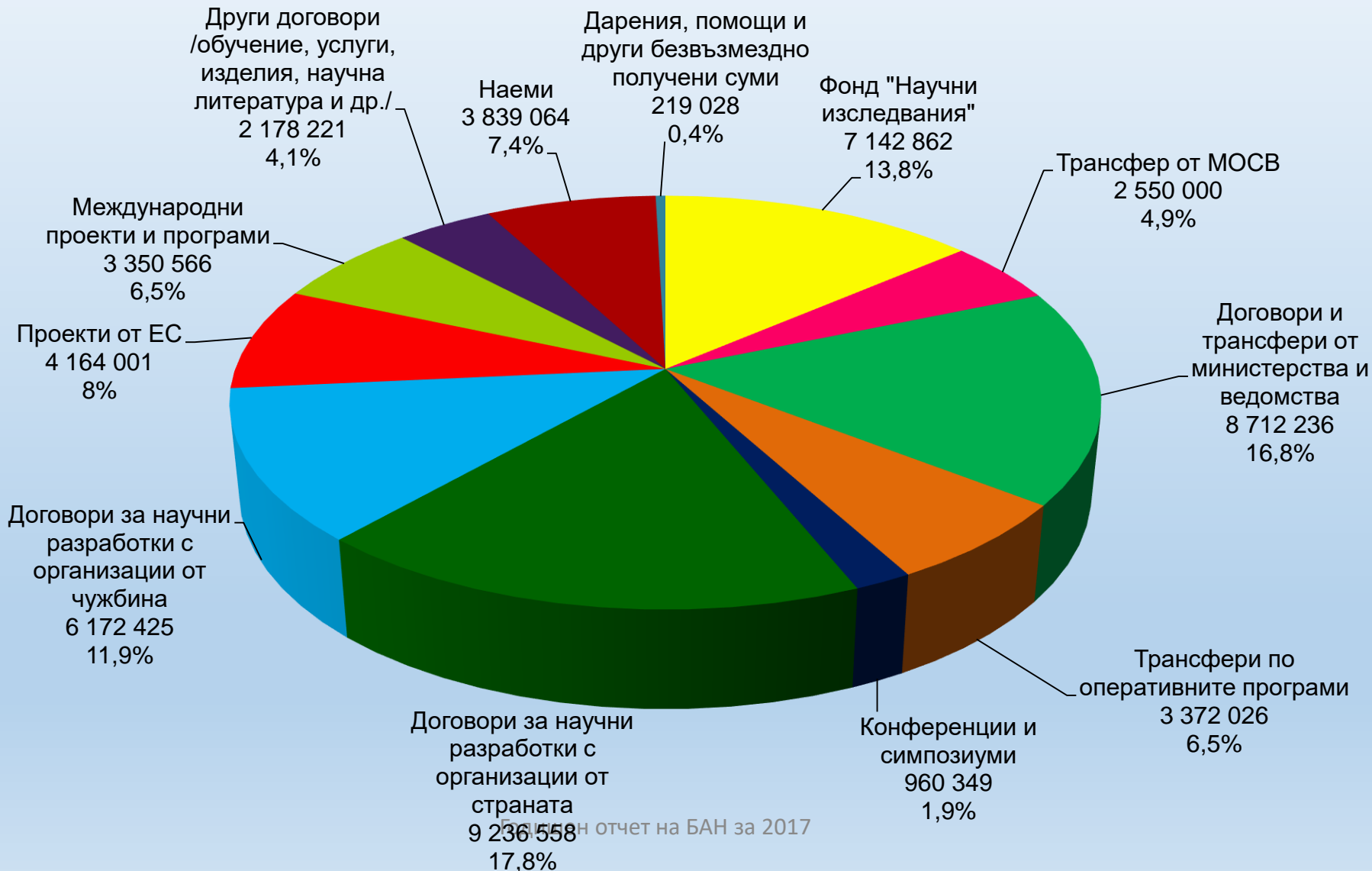

Субсидия на БАН за периода 2012 - 2017 г. (лв.)

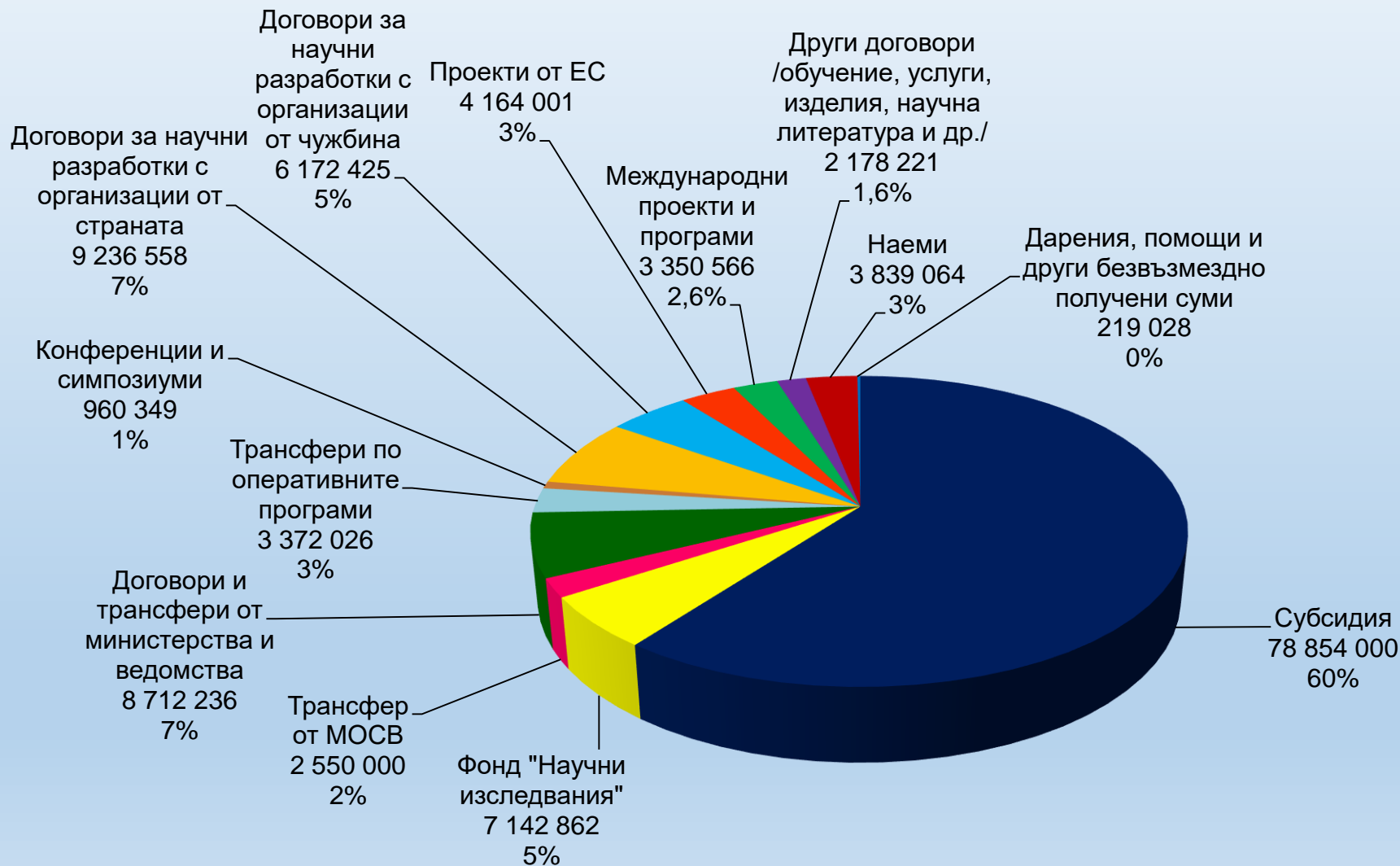

Субсидия/приходи/трансфери

Собствени приходи и трансфери на БАН за 2017 г. (51 897 336 лв.)

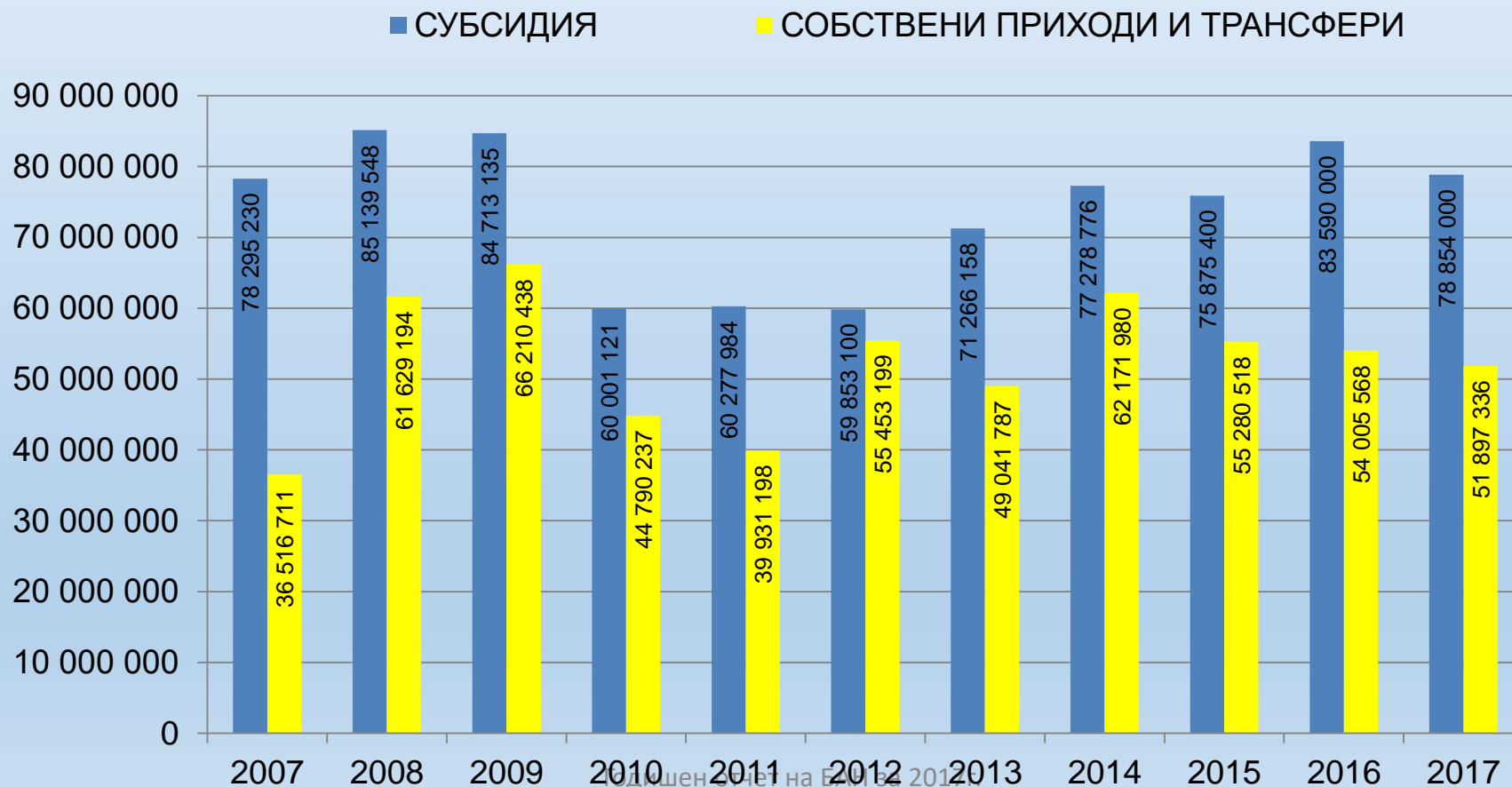

Общо постъпления - субсидия и собствени приходи на БАН за 2017 г. (130 751 336 лв.)

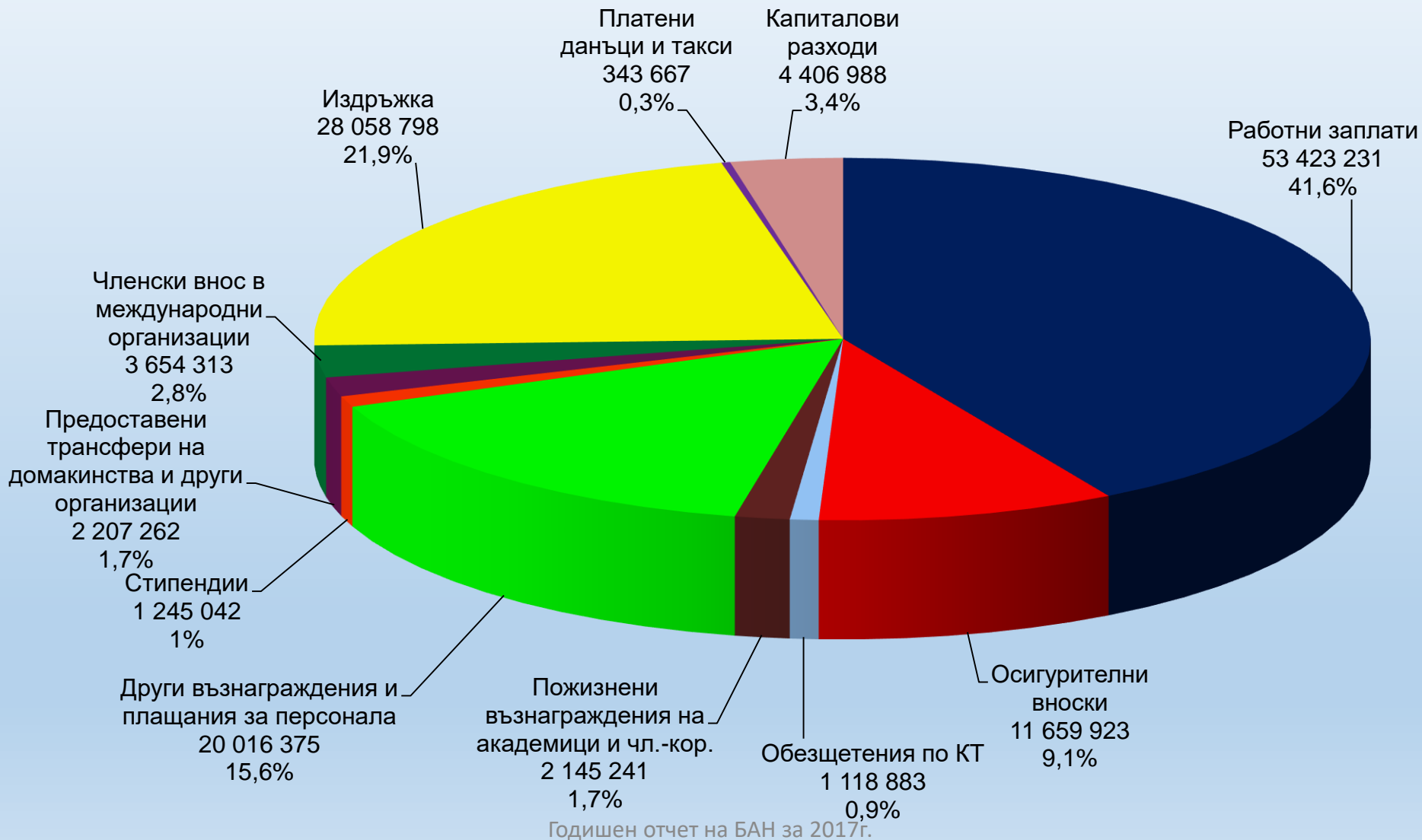

Субсидия/приходи/трансфери

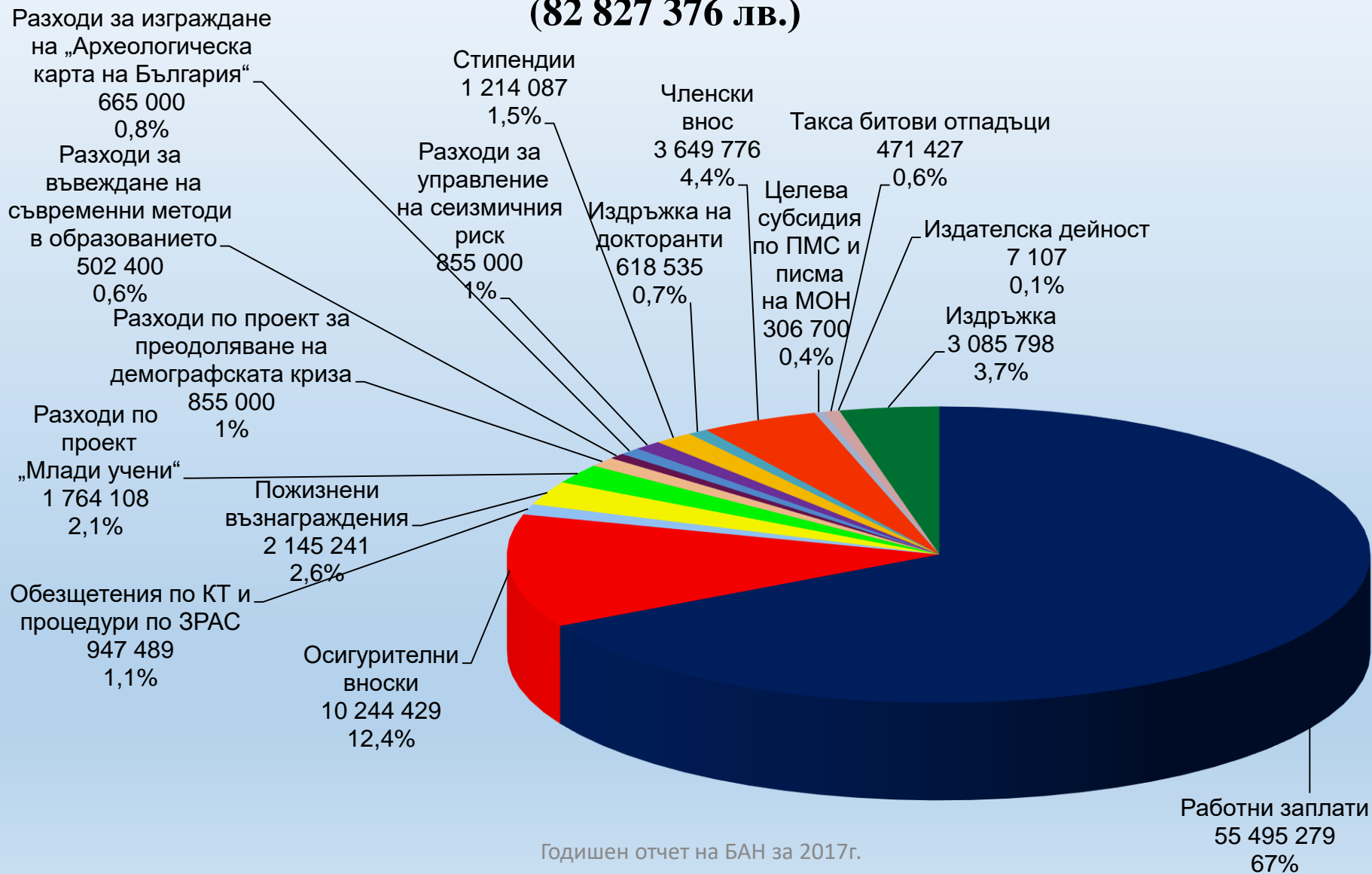
Субсидия / Собствени приходи и трансфери на БАН за периода 2007 - 2017 г. (лв.)

Разходи на БАН за 2017 г. (128 279 723 лв.)

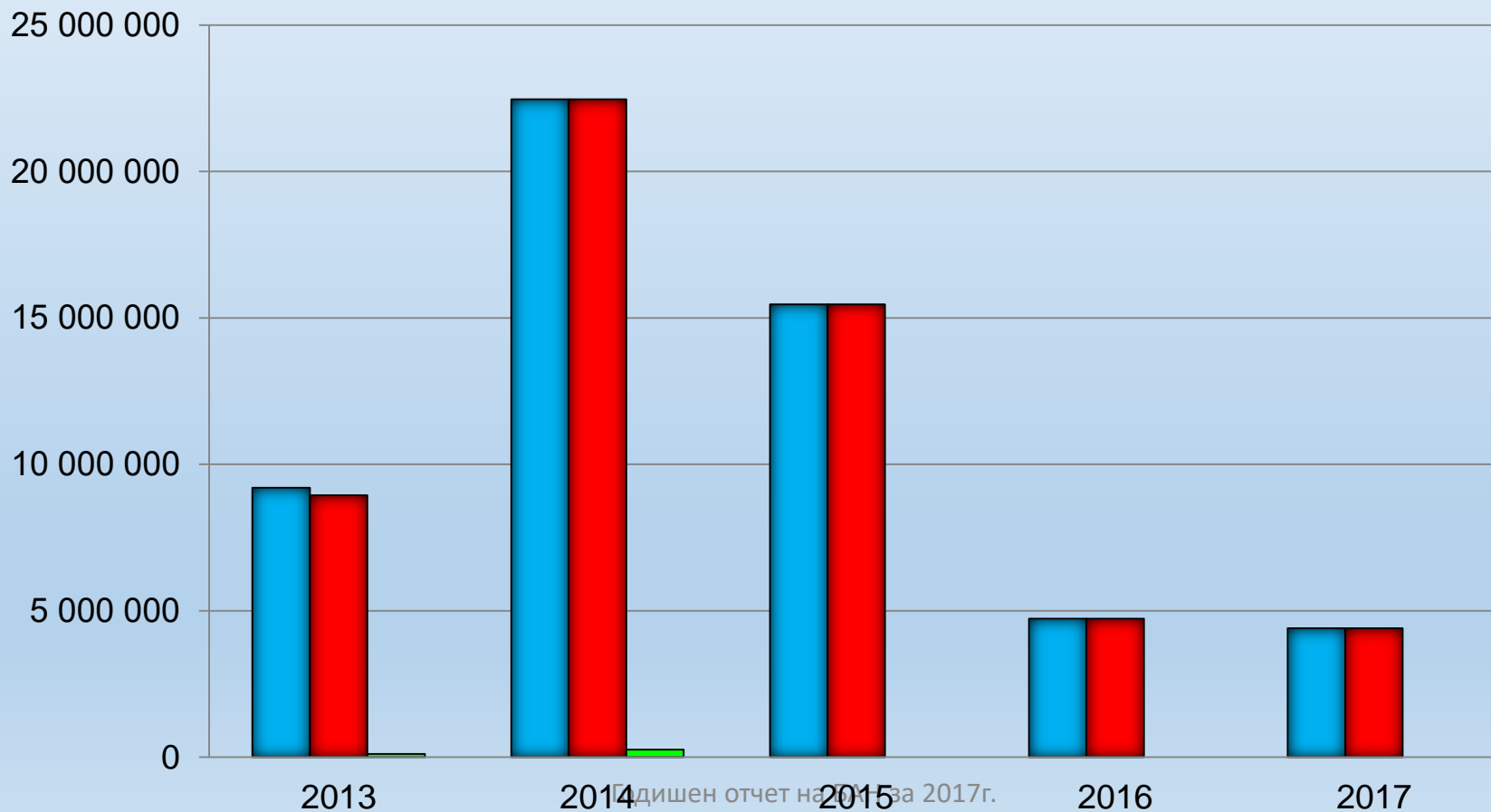

Разходи на БАН от субсидия за 2017 г. (82 827 376 лв.)

Капиталови разходи на БАН за периода 2013 - 2017 г. по източници на финансиране (лв.)

■ Капиталови разходи ■ Собствени средства и международни програми ■ Субсидия от РБ

Годишен отчет на БАН за 2017г.

Изводи

През 2017г. бе приета от НС на Р. България актуализирана **Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2017-2030**, която определя целите и съответните мерки на държавата за развитие на научните изследвания в периода 2017–2030 г.

В стратегията категорично се заявява, **че размерът на институционалното финансиране** за наука трябва да е обвързан **с реалните научни резултати**, постигнати от научните организации.

През 2017г. бяха публикувани резултатите от оценяването на научно-изследователската дейност на научните организации и висшите училища, представени от МОН на 9 октомври 2017г. Те показват, че **21 научни звена на БАН** получават **най-висока оценка** и попадат в категорията на **елитните научни организации** в страната, а почти всички други звена на БАН са оценени като ефективни.

От индексираните статии на БАН за 2017 г. над **1/3** са публикувани в списания от най-високата Q1 категория.

Това показва, че БАН е значително над средното световното ниво по този показател – **1/4** от световната научна продукция е в първата четвърт (Q1) в ранг листата на специализираните списания.

Основните средства за осъществяване на научно-изследователската дейност в БАН се привличат на конкурсен принцип чрез спечелването на проекти от национални и международни финансиращи организации. В последната сесия на ФНИ успеваемостта на институтите е **57%**. През 2017 г. звената на БАН сключиха **11** нови договора по програма „Хоризонт 2020. Общият брой на проектите, от стартирането на програмата - до края на 2017 г. нарасна на **56**, а договорената сума за изпълнението им на **15,2** млн. лв.

Институтите на БАН участваха активно и с проекти по програмите от структурните фондове и други програми на ЕС. С най-голям дял са проектите от структурните фондове на ЕС (оперативните програми и програма INTERREG) - **11** сключени договори на обща стойност **1 931 055** лв. По различни други програми на ЕС като: ESPON, Copernicus, Europeana, Danube strategic fund, и Connecting Europe Facility има нови **8** проекта на стойност **1 111 581** лв.

Във фокуса на вниманието през изтеклата година беше привличането на млади хора

- Трябва да се подчертае като много положителна тенденция фионанисраната от МС с 2млн. лева втора **«Програма за подпомагане на млади учени и докторанти»**.
- БАН е учредила две награди за млади учени на името на **проф. Марин Дринов** и за най-млади учени на името на **Иван Гешов**, които се връчиха през 2017г. Те целят да стимулират талантливите млади учени в БАН от различни научни области и да подпомогнат тяхното развитие.
- От бюджета на БАН целево се отделят средства за финансиране на научно-изследователската дейност на докторантите в звената.
- Трябва да се отбележи значителен ръст в броя на защитили докторанти през отчетната година- **143** в сравнение с **92** за 2016.

- ❑ Една от задачите, които Ръководството на БАН си постави през 2017г. бе популяризиране на дейността на институтите пред обществото. Безспорно Академията е националният научен, експертен и духовен център.
- ❑ За съжаление голяма част от нейните постижения не достигат по разбираем начин до широк кръг от нацията.
- ❑ През отчетната година **8 звена** представиха своята дейност пред медиите като е изработен график за следващия период.
- ❑ Изработена бе и **Стратегия за публична комуникация на БАН** като в тази насока Академията трябва да насочи повече усилия, за да могат нейните резултати да получат висока оценка не само сред научната общност, но и в обществото.

През 2018г. дейността на Академията ще се насочи към решаването на следните основни задачи:

- Постоянно предизвикателство пред учените от БАН е повишаване качеството на научната продукция и нейната видимост. Предстои да бъдат разработени детайлни наукометрични критерии, чрез които да се стимулира публикуването на научни трудове в най-реномирани научни издания като се отчита и спецификата на отделните направления в БАН.
- Предстои разработването и приемането на Стратегия за развитието на БАН, в която ще бъде направен анализ на състоянието на Академията и ще бъдат формулирани ясни насоки за развитието ѝ в периода 2018-2030г.
- Ще продължи активната дейност за популяризиране на резултатите на звената на БАН пред обществеността.

- Активизиране връзките с бизнеса и засилване ролята на Националната академична мрежа.
- Използване на експертния потенциал на Академията за решаване на важни стратегически за обществото задачи.
- Привличане и задържане на млади учени чрез включването им в атрактивни научни проекти и участието им в програмата за подпомагане на млади учени и докторанти.
- Продължаване на традиционното сътрудничество с изследователските висши учебни заведения чрез изграждането на Центрове за върхови постижения и Центрове за компетентност.
- Организиране и участие в мероприятия свързани с предстоящото Председателство на България на Съвета на ЕС.

Отчетната годината бе поредната белязана от финансова несигурност за учените от БАН, които продължиха, въпреки трудностите, да развиват науката в България, да я популяризират на международна сцена, активно да се включват в инициативи в полза на обществото и държавата.

Недостатъчната бюджетна субсидия на БАН отпусната за 2018г. отново принуди академичната общност да предприеме нетипична форма на протест в защита на достойнството на учените и развитието на науката в България.

Всички ние, цялото общество, трябва да осъзнаем, че дългосрочното и предсказуемо инвестиране на средства в наука е признак на далновидност и мъдрост при вземането на решения. Съвременната наука е генератор на просперитет във всички области на живота: образование, икономика, култура, което я определя като един от основните фактори за повишаване качеството на живот

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
София 1040,
ул. „15 Ноември“ №1
<http://www.bas.bg>